

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2023-2028

Zalalövő Város Önkormányzata

2023. december 18.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	53
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	60
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	69
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	74
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	75
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	76
1. A HEP IT részletei.....	76
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	76
Jövőképünk.....	78
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	79
3. Megvalósítás.....	86
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	86
3.2 A megvalósítás folyamata.....	86
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	88
3.4 Nyilvánosság.....	88
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	89
4. Elfogadás módja és dátuma.....	90

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Zalalövő Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Zalalövő a Zala folyó mentén, Zala megye észak-nyugati részén fekvő település. Délről és keletről a Göcsej, északról és nyugatról az Őrség dombjai határolják.

A település szerkezete kettős, halmaz- és szeres településrészekből áll. Központja egy, a Zala folyótól északra fekvő mag, amelyhez szervesen csatlakozik nyugatról a Zalamindszenti, illetve keletről a Zalapatakjai településrész, amelytől keletre Budafa található. A Zala folyó déli oldalán található a Pörgöllin városrész, ahonnan tovább, délre haladva Nagyfernekág, majd Irsapuszta, végül Szűcsmajor településrész érhető el. Nagyfernekágtól keletre található a csak földúton elérhető, gyér lakosságú Kisfernekág, északra pedig Újmajor, Alsó- és Felsőötétmajor. Ezek a városrészek már szeres elrendeződésűek, azaz dombtetőre épült, apró képződmények.

1925-ben Zalapataka, Zalamindszent, Nagyfernekág, Irsapuszta, Pusztaszentpéter és Lövvő egyesülésével jött létre Zalalövő. 1927-ben új plébániatemplom, 1929-ben új állami elemi iskola, 1937-ben mozi létesült. A II. világháború a települést érintő mintegy kétszáz polgári áldozata elsősorban Zalalövő zsidó lakosságából tevődött ki, akiket koncentrációs táborba vittek.

A háborút követően Zalalövő évtizedekig szinte semmilyen fejlődést nem mutatott, egészen a jelenlegi Zala-híd 1968-as megépítéséig. 1977-ben az általános iskola bővítésre került.

A rendszerváltás után Zalalövő gazdasága visszaesett, nagyarányú munkanélküliség jellemezte a települést egészen a Zalalövőt Őrihodossal összekötő vasútvonal építésének 1999-es kezdetéig.

2000. július 1-jével a település városi címet kapott.

„A politikai rendszerváltással párhuzamosan zajlott a gazdasági rendszerváltás is, amely a kilencvenes évek elején rendkívül súlyos foglalkoztatási és szociális helyzetbe sodorta Zalalövőt, [...] A munkanélküliek

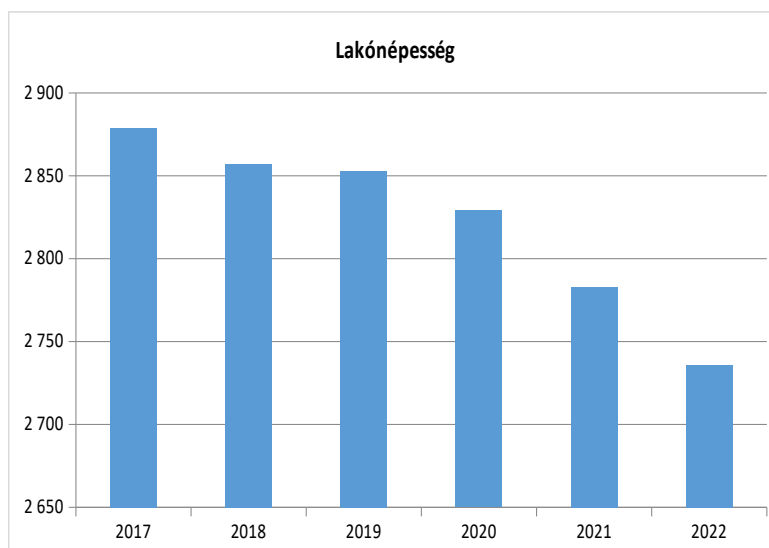
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

száma már 1991. januárjában meghaladta a százat, két év múlva pedig már a háromszázat.”² A helyi munkanélküliek számát növelte az 1991-től megkezdődött állami gazdaság, termelőszövetkezetek és ipari szövetkezetek felszámolása, valamint az ingázó lakosság körében is megjelenő munkahely elvesztés. „1993 elejére gyakorlatilag minden negyedik zalalövői aktív korú kereső munkanélküli lett.”³

Zalalövő lakosság száma a világháborút követően az 1960-as évekig emelkedett, de a 60-as éveket követően az iparosítási lehetőségek kimerülésével, a munkahelyek stabilizálódásával a lakosság szám emelkedést nem mutat, folyamatos csökkenés tapasztalható.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	2 879	bázis év
2018	2 857	99,24%
2019	2 853	99,86%
2020	2 829	99,16%
2021	2 783	98,37%
2022	2 736	98,31%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépességet a településen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma jelenti.

A vizsgálati évek során a lakónépesség száma a településen évről évre folyamatosan csökkent.

A nemek közötti megoszlás egyetlen évben vizsgált adatai kiegyenlített nemi megoszlást mutatnak. A 18-59 éves, a munkaerőpiacon aktív korosztályban még férfi dominanciát, amelyet a 60. életévtől kimutatható, a 65. évtől felgyorsuló férfi mortalitás átír, a nők magas %-ának egyedül maradását vélelmezve.

² Molnár András (szerk.): Zalalövő története. Zalalövő, 1998. 462. p.

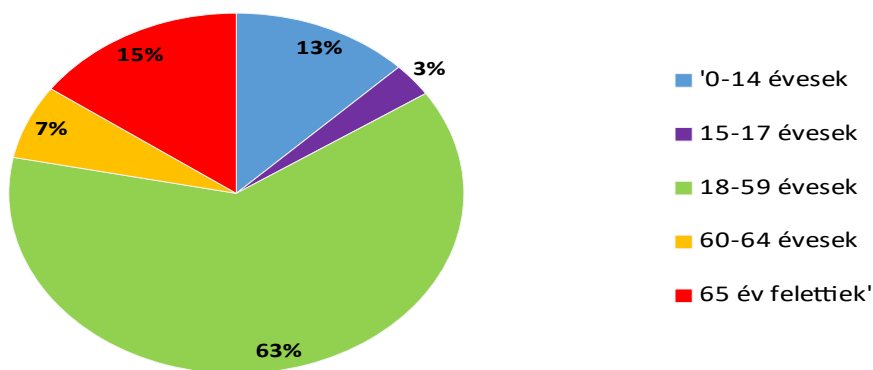
³ Molnár András (szerk.): Zalalövő története. Zalalövő, 1998. 463. p.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

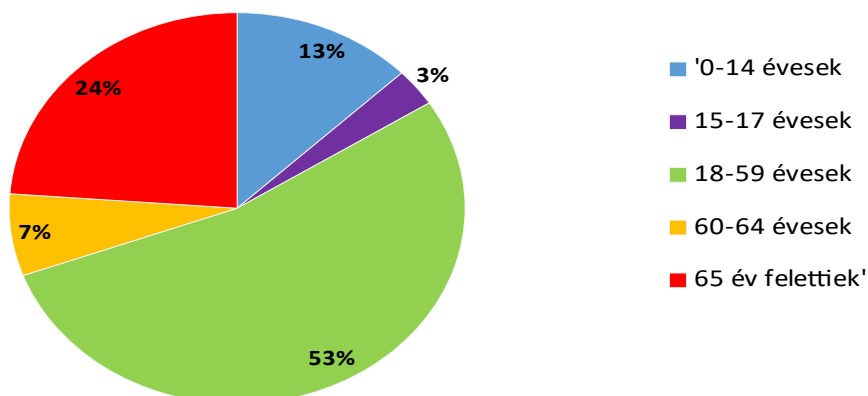
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 399	1 448	2847	49,14%	50,86%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			57	2,00%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	177	186	363	6,22%	6,53%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	42	45	87	1,48%	1,58%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	875	774	1649	30,73%	27,19%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	93	98	191	3,27%	3,44%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	212	345	557	7,45%	12,12%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

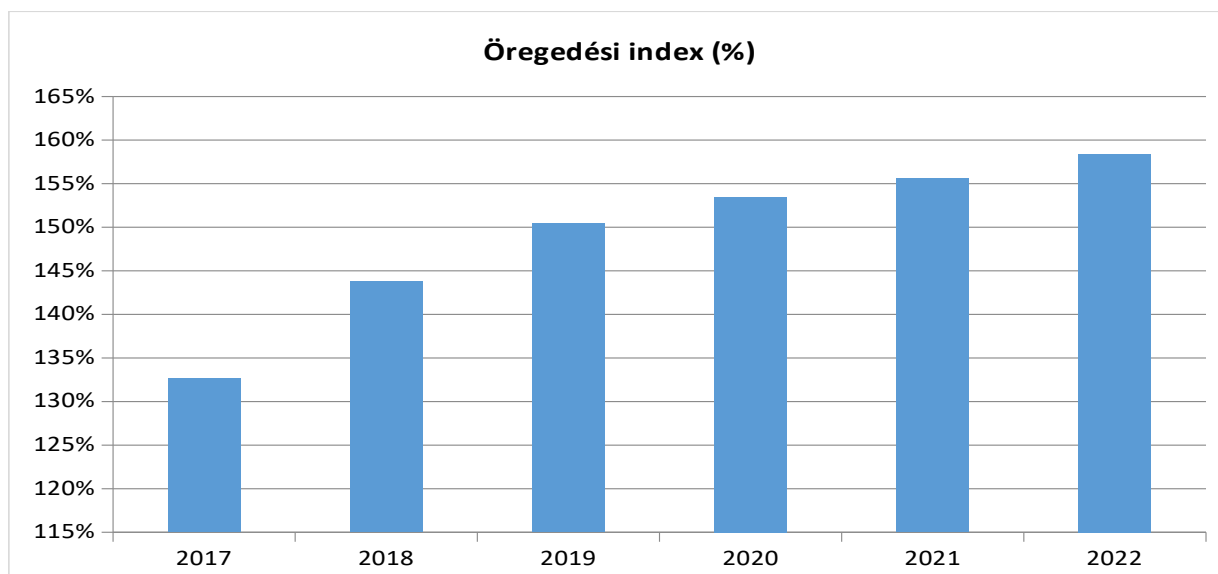

Az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe.

Az öregedési index megmutatja a 65. év feletti és a 0-14 éves korosztályok arányát. A település korfa alapja és csúcsa egészségtelen és folyamatosan növekedő aránytalanságot mutat: 2019 óta körülbelül 2-3 %-kal növekszik az az inaktív korosztály, amely a település jövőjét jelentő kiskorú gyermekek alapjára nehezedik. A település rohamosan elöregedő jelleget mutat.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	516	389	132,65%
2018	532	370	143,78%
2019	549	365	150,41%
2020	557	363	153,44%
2021	554	356	155,62%
2022	575	363	158,40%

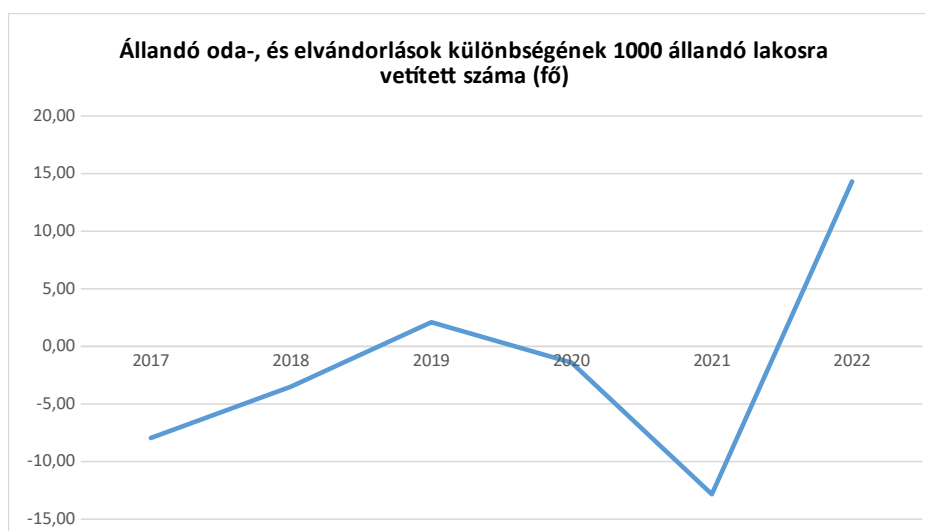
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség alakulásában az egyik fontos demográfiai tényező a belföldi vándorlás. A belföldi vándorlások adatai megerősítik a lakosság szám értékelésénél megfogalmazottakat: a 2018-2020 közötti minimális elvándorlási elmozdulást mutató népmozgás 2021 évben kirobbanó dinamikájú. A kivándorlás pontos okáról nem áll rendelkezésünkre pontos adat, de valószínűsíthető, hogy a fiatalok a munkalehetőségek miatt elvándoroltak. 2022-es évben az arány megfordult, az elvándorlás megállt, jelentős növekedés tapasztalható.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-7,95
2018	-3,49
2019	2,10
2020	-1,41
2021	-12,83
2022	14,32

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

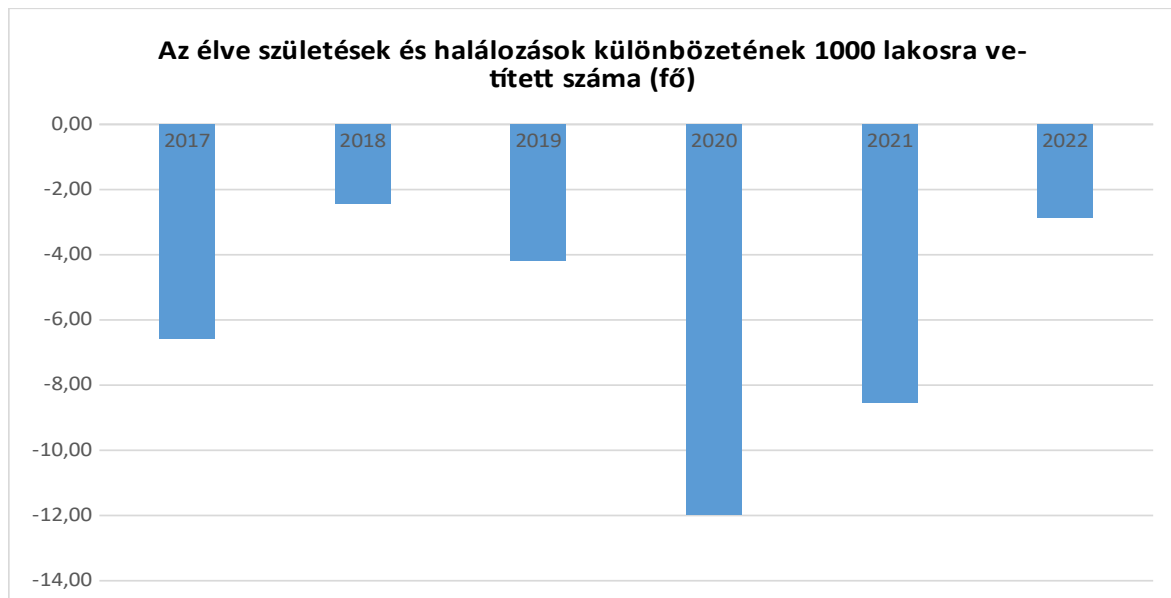

A vándorlási folyamatok pozitív irányú befolyásolása a helyi népességpolitika egyik fontos és kiemelt feladata.

A természetes szaporodás egyenlege a település vitalitását mutatja.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-6,57
2018	-2,44
2019	-4,20
2020	-11,97
2021	-8,55
2022	-2,86

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

„Szülőföldem szép határal!
Meglátlak-e valahára?
Ahol állok, ahol megyek
Mindenkor csak feléd nézek. „ (Kisfaludy Károly)

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az elmúlt évtizedekben az ország különböző régiói, kistérségei, települései között egyre nagyobb gazdasági, foglalkoztatási és szociális különbségek jöttek létre. Ahol a társadalmi különbségek érezhetőbbé váltak, ott a helyi szociális rendszer iránti szükségletek is megnövekedtek. A rendelkezésre álló erőforrások azonban sok helyen kevésnek bizonyulnak, és csak a szükséges jogszabályban előírt minimális ellátásokra korlátozódnak. Városunknak törekednie kell az egyenlőtlenségek leküzdésére, gazdasági és szociális kohézió erősítésére. A partnerség, együttműködés, az együttgondolkodás mindannyiunk feladata azért, hogy a megfogalmazott célok ne csak innovációs lehetőségek legyenek, hanem összefogással megvalósulhassanak. Ahhoz, hogy a város esélyegyenlőségi tervében megfogalmazott célok megvalósuljanak, szükség van a folyamatos tervezésre, a változó körülményekhez való alkalmazkodásra, melyhez elengedhetetlen a területen dolgozó szociális szakemberek, a mindennapi ellátásban dolgozók és a helyi önkormányzat folyamatos párbeszéde, partnersége, közös nyelve.

Zalalövő Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a város működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja az önkormányzat valamennyi tevékenységet, a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során. Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatóként közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei: szabályozás, támogatás, és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Értékeink:

Salla Múzeum: A kiállító helyiségekben jelenleg egy 1999-ben rendezett állandó kiállítás van, amelynek címe: Zala megye római kora, valamint egy kamara-kiállítás a 3 terem nagy központi vitrin-jében: Kereskedelem, amphorák és "terra sigillaták".

Az állandó kiállítás első terme a megye római korára jellemző temetkezési szokásokkal foglalkozik, az ezzel kapcsolatos tárgyi anyagot mutatja be. A falak mentén sírkövek, és egy -a csontok befogadására alkalmas - kis koporsó (ún. ossuarium) látható. A kövek a Kr. utáni I.-II. sz. fordulójától a IV. sz.-ig keltezhetők. Kiemelkedik közülük a zalabaksai lelőhelyű vadászjelenetet ábrázoló nagy sztélé, amely egy felszabadított rabszolgának és családjának emlékét őrzi, érdekes a bagodvitenyédi kő is, amely úgy ábrázolja a családot (apa, anya és gyermekük), mintha egy múlt század eleji családi fotográfiára készülnének.

A romkertben Salla fő periódusaiból a IV. szd.-i úti állomás nagyobb részlete, és egy II. szd.-i, fürdővel ellátott polgárház helyiségei láthatók.

A IV. szd-i létesítmény méreteire jellemző, hogy falait 270 cm mélyen alapozták, és hogy nincs a mai Zalalövön ekkora középület, beleértve a templomot és az iskolát is. A romkert mai állapotában ez a hatalmas épület csak félig van feltárva, mégpedig É-D irányú átlójától K felé eső részén. Itt halad el mellette a távolsági kereskedelmet bonyolító Borostyánkő út, amelynek burkolata több helyen eredeti állapotában megmaradt. A falak a körülményekhez képest jó állapotban vannak.

Borostyán-tó:

Átlagos vízmélysége 3 méter, halállománya igen változatos, így a tó, a horgászok számára is ideális. (Fogható halak: ponty, amur, süllő, csuka, harcsa, compó, keszegfélék, kárász, törpeharcsa.) Az igazán aktív kikapcsolódásra vágyók egy 20 állomásos erdei tornapályán mérhetik fel erőnlétüket, illetve fejleszthetik azt. A tó körül kialakított, ösvényen végig vezető pályarendszer táblákkal mutatja az irány és az adott feladatsort. A tekintélyes kiterjedésű állóvízet a Szőce-patak mellett még számos más forrás is táplálja. Nevét a település határán egykor átvezető Borostyánkő útról kapta.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Zalalövő Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

A Program kiemelt figyelmet fordít a jogszabály alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: a mélyszegénységben élők és romák, a gyerekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetére.

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat, melynek tagjai:

- óvoda
- általános iskola
- gyermekorvos
- házi orvos
- fogorvos
- védőnő
- rendőrség
- szociális ügyintéző
- szociális alapszolgáltatási intézmény, gyermekjóléti szolgálat
- művelődési központ
- Zalalövő Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata
- tanyagondnoki szolgálat
- polgárőrség
- civil szervezetek
- alapítványok

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogsabályi környezet rövid bemutatása.

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletsabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A települési önkormányzatoknak öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadniuk, amelyben helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyerekek és idősek csoportjára oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a helyi önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv összehangjáról.

A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll. A szegénység elmélyülése miatt az ellátórendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie, a szegénység elmélyülése, a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, fogyatékból eredő szükségletek, eltartottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk.

Az esélyegyenlőségi programban szereplő célcsoportokat érintő helyi szabályozások:

- a tanyagondnoki szolgáltatásról szóló 12/2010. (III. 25.) önkormányzati rendelet,
- a települési támogatásról szóló 5/2015. (II. 17.) önkormányzati rendelet,
- a természetben nyújtott szociális célú tüzelőanyag támogatás helyi szabályairól szóló 14/2021. (XI. 1.) önkormányzati rendelet,
- a lakások bérletéről szóló 5/2013. (II. 18.) önkormányzati rendelet.

A képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032))
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készített egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Zalalövőre vonatkozóan korábbi években készült Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, Munkahely teremtési helyzetelemzés, Bűnmegelőzési koncepció, valamint Közoktatási Esélyegyenlőségi Program is, melyeket egységesíteni és aktualizálni szükséges.

Az elkészült koncepciók, helyzetelemzések célja, hogy megfogalmazzák a város hosszú távú jövőképét, és ahhoz igazítsák a középtávú fejlesztési céljait.

A település hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus: az értékőrzés és a megújulás.

Középtávú stratégia céljai:

- fenntartható városfejlesztés a funkciók harmóniájában,
- a település, mint az élhető, értékőrző és innovatív városi környezet
- példaértékű gondolkodás és egyenlő esélyek biztosítása.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Zalaegerszeg és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás, melynek tagja volt Zalalövő is, megszűnt.

Működése alatt az alábbi térségi programok, koncepciók készültek el:

- Közfoglalkoztatási terv
- Vidékfejlesztési program
- Szociális koncepció
- Egészségterv
- Közoktatási Intézkedési terv
- Közoktatási esélyterv
- Területfejlesztési stratégia

Zalalövő Város Önkormányzata a környező települések önkormányzataival az óvoda fenntartására intézményfenntartó társulást működtet, továbbá a szociális és gyermekjóléti feladatok ellátását 37 településsel közösen társulási formában oldja meg.

Az egyes programok, koncepciók a középtávú stratégiából kiindulva, saját területünkre vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

2011. évben egy helyzetfelmérés készült Zalalövő lakosságának életkörülményeiről, életszínvonaláról, a szegénység megjelenési formáiról, arányáról. A kutatás célja az volt, hogy feltárja, milyen mértékben fordul elő veszélyeztető körülmény a településen élők vonatkozásában, és milyen hatékony a településen működő segítő szervek, intézmények tevékenysége, együttműködése.

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a fentiekén túl a TeIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze, felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs, és nem is lehet, a korábbi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.”

Egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. 2011. évi felmérések szerint hazánkban 1,2 millió felett van a szegény emberek száma. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemzőbb, napjainkban a gyermekeké vált azzá. Egyre többen tartoznak a mélyszegények közé is. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nincs számukra visszaút. A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója. Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újra termelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” forrás: TÁMOP – pályázati kiírás.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

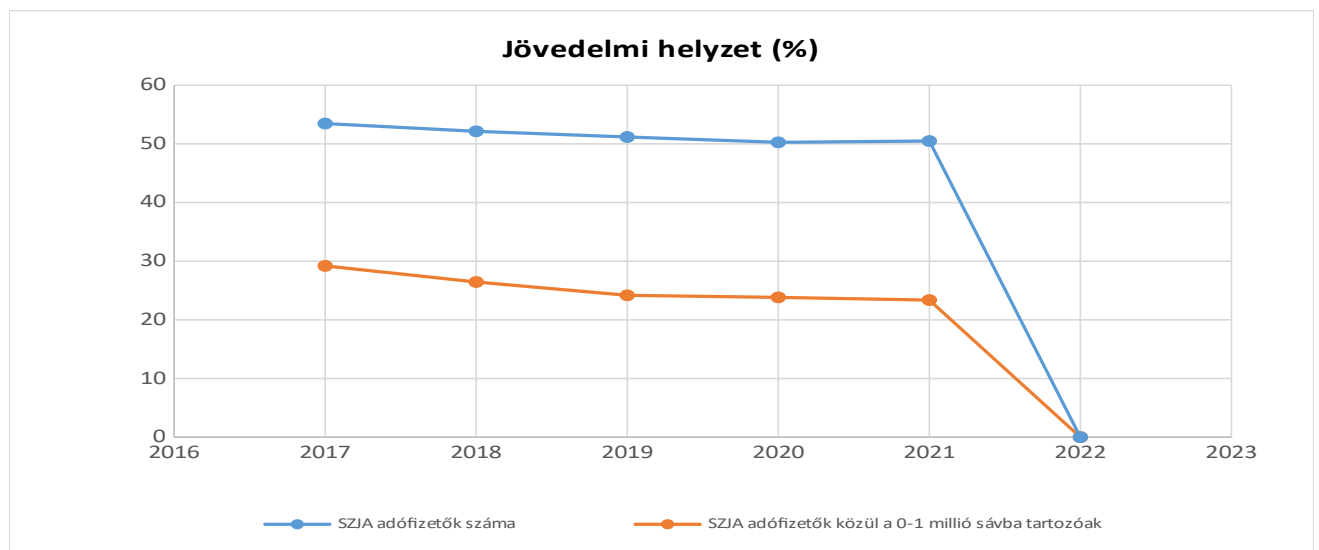
A családok, háztartások életkörülményeit elsősorban a havi nettó állandó jövedelem nagysága határozza meg. Az egy főre jutó jövedelmet nagymértékben befolyásolja, hogy az együtt élő családtagok közül hányan tartoznak a keresők és hányan az eltartottak közé. Ezen belül az eltartottak életkora, egészségi állapota is meghatározó lehet. A továbbtanulással, a képzések fontosságának előtérbe kerülésével egyre nagyobb számban maradnak eltartottak a 18 év feletti gyermekek is.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	53,46	29,19
2018	52,14	26,45
2019	51,17	24,18
2020	50,26	23,83
2021	50,48	23,37
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Európai Bizottság az Európa 2020 stratégia néven meghatározta a szegénység csökkentési célját. Az uniós cél, hogy 20 millió fővel csökkenjen a szegénységben és kirekesztettségben élők száma. Az ehhez kapcsolódó magyar vállalás szerint Magyarország 2020-ra mintegy félmillió fővel kívánja csökkenteni a szegénységben élők számát.

A vállalások meghatározásához az Eurostat három mutatószámot használt: a jövedelmi szegénységben élők számát, a rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők számát, valamint az anyagi deprivációban élők számát.

Az SZJA adófizetők aránya az állandó népesség %-ában 53,46 - 50,26 érték között mozgott, csekély mértékű csökkenés tapasztalható. Ekkor a csökkenést az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók (az szja adófizetők %-ában) számának csökkenése adta.

A társadalmi szegénységben élő családok egyik csoportjára általában jellemző az anyagi és tárgyi szűkösség, de a szülők egészségesek, dolgoznak, megfelelően szervezik a család életét, érzelmi

kötődéseik szorosak. Rugalmasan tudnak alkalmazkodni a változó körülményekhez, értékrendjükben a társadalmi normákhoz igazodnak. Bár intellektuális területen általában hátrányt szenvednek, de életvezetésükben jellemző a céltudatosság, a küzdeni akarás, ezért erősen motiváltak.

A szegénységben élők másik csoportjára jellemző, hogy nagyon alacsony a jövedelmük, ezért anyagi és tárgyi ellátottságuk csekély, a létminimum alatt élnek. Életvezetési zavarai miatt még a kevéske jövedelmet is rosszul osztják be. A családtagok egymáshoz való kötődése bizonytalan, labilis, önálló életvezetési képességük csökkent.

Azok a családok, akik láthatóan jobb életkörülmények és kedvezőbb anyagi feltételek között élnek, nagyobb számban sorolták magukat a társadalom alsó rétegébe, és érzik magukat szegénynek, mint azok, akik napi anyagi nehézségekkel küzdenek, esetleg még tartozásuk is van.

Azokban a családokban, melyekben a jövedelmi viszonyaik alapján a középrétegbe sorolták magukat, nagyobb számban érzik szegénynek magukat a családtagok, melynek okaként legtöbb esetben a jövedelem hiányát vagy alacsony mértékét jelölték meg.

Ezen adatok alátámasztják, hogy a családok szegénységhez való attitűdje nagyon szubjektív. A helyi segítő szervezeteknek ott van nagy szerepe, amikor a halmozottan hátrányos helyzetben élők nem ismerik fel reális társadalmi helyzetüket, nem tudnak, és nem akarnak változtatni sorsukon. Fontos e családok, személyek támogatása, motiválása, önismeretük, helyzetük, saját sorsuk iránt érzett felelősségük felerősítése. Ez amiatt is fontos, mivel a halmozott hátrányok közt élő, támogatás nélküli szülők újabb problémákat generálnak, gyermekeik ugyanezzel a kötelesség- és felelősségtudat hiányával találkozhatnak, ezt generációkon keresztül továbbörökítik.

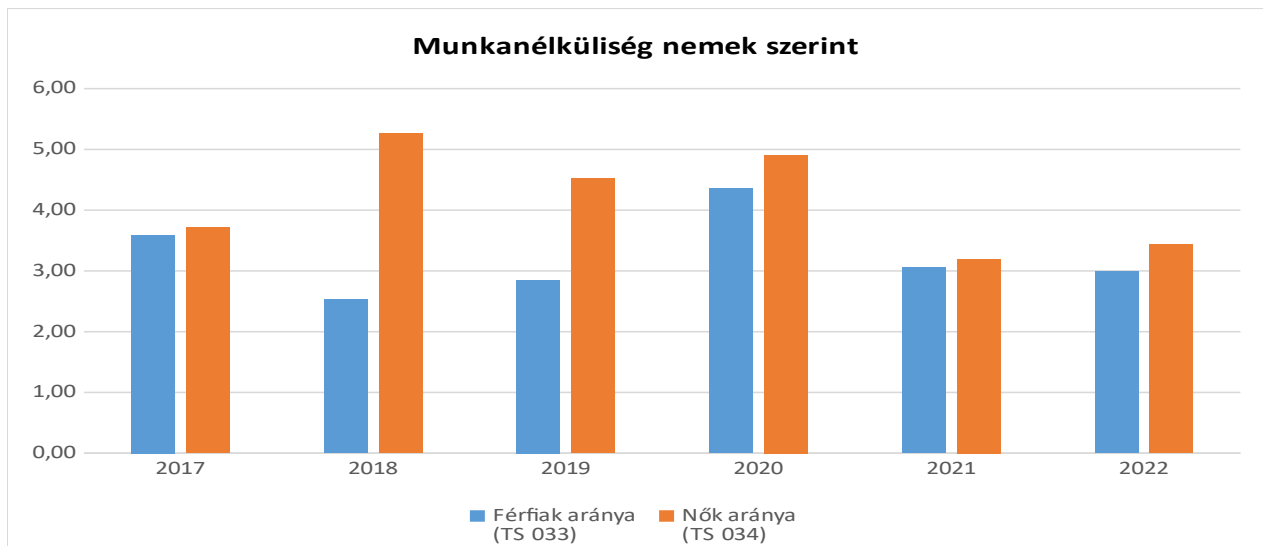
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötvből foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	3,59	3,72	3,66%
2018	2,53	5,26	3,90%
2019	2,85	4,52	3,69%
2020	4,36	4,91	4,64%
2021	3,06	3,20	3,13%
2022	2,99	3,44	3,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

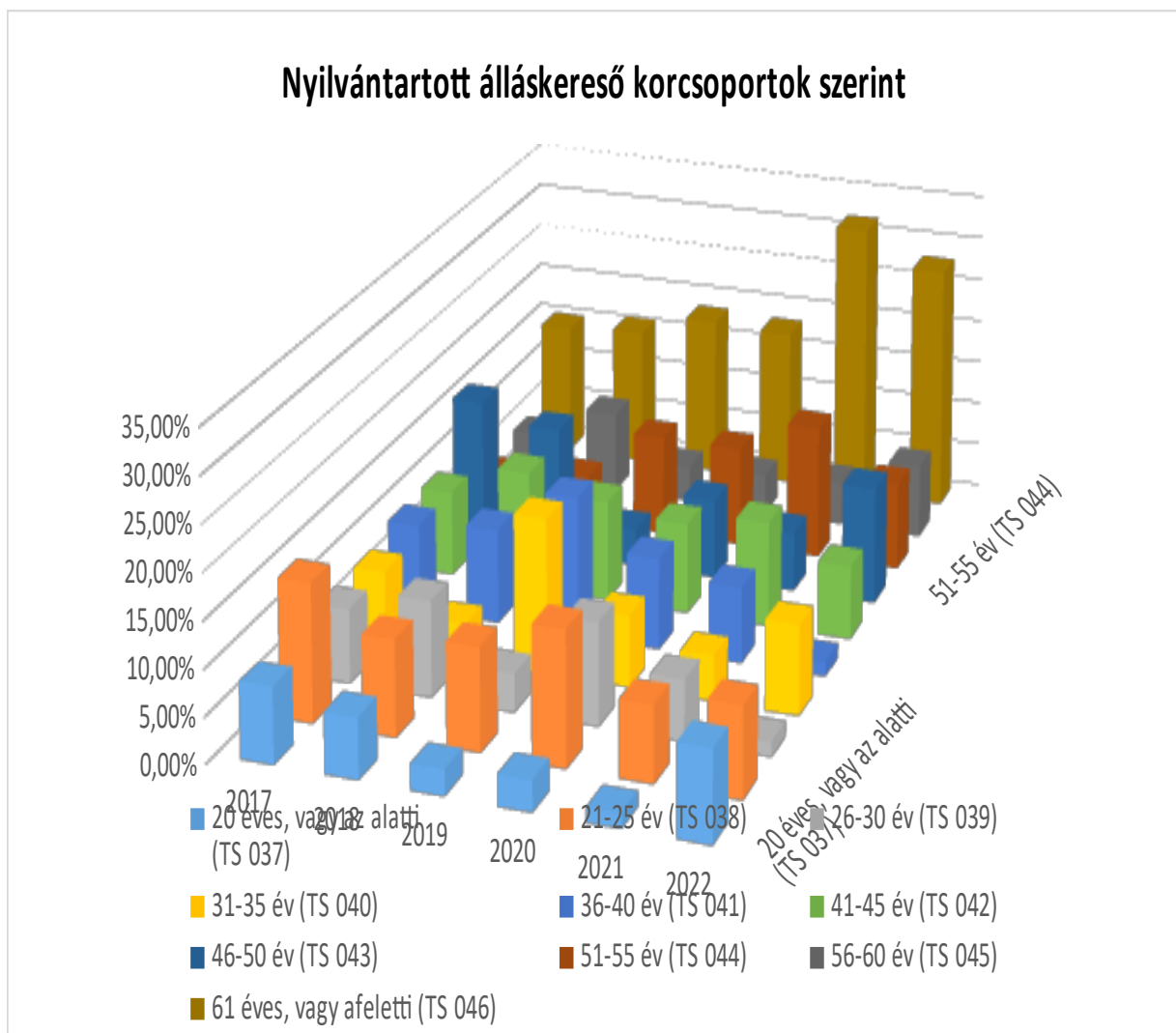
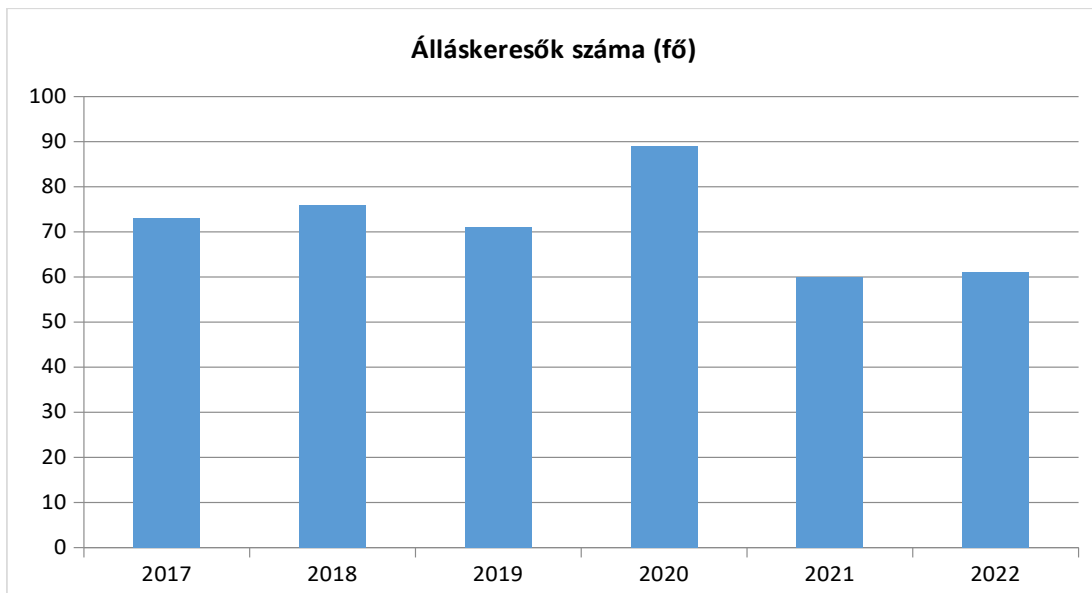

A vizsgált 2017-2022 évek során a nemek szerinti vizsgálattal megállapítható, a nők magasabb aránya a nyilvántartott álláskeresők körében.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		73	76	71	89	60
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	6,00	5,00	2,00	3,00	1,00	6,00
	%	8,22%	6,58%	2,82%	3,37%	1,67%	9,84%
21-25 év (TS 038)	Fő	11,00	8,00	8,00	13,00	5,00	6,00
	%	15,07%	10,53%	11,27%	14,61%	8,33%	9,84%
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	8,00	3,00	10,00	4,00	1,00
	%	8,22%	10,53%	4,23%	11,24%	6,67%	1,64%
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	3,00	12,00	7,00	3,00	6,00
	%	8,22%	3,95%	16,90%	7,87%	5,00%	9,84%
36-40 év (TS 041)	Fő	7,00	8,00	11,00	9,00	5,00	1,00
	%	9,59%	10,53%	15,49%	10,11%	8,33%	1,64%
41-45 év (TS 042)	Fő	7,00	10,00	8,00	9,00	7,00	5,00
	%	9,59%	13,16%	11,27%	10,11%	11,67%	8,20%
46-50 év (TS 043)	Fő	12,00	11,00	3,00	8,00	4,00	8,00
	%	16,44%	14,47%	4,23%	8,99%	6,67%	13,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	4,00	8,00	10,00	9,00	6,00
	%	4,11%	5,26%	11,27%	11,24%	15,00%	9,84%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	7,00	3,00	4,00	3,00	5,00
	%	5,48%	9,21%	4,23%	4,49%	5,00%	8,20%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	11,00	12,00	13,00	16,00	19,00	17,00
	%	15,07%	15,79%	18,31%	17,98%	31,67%	27,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

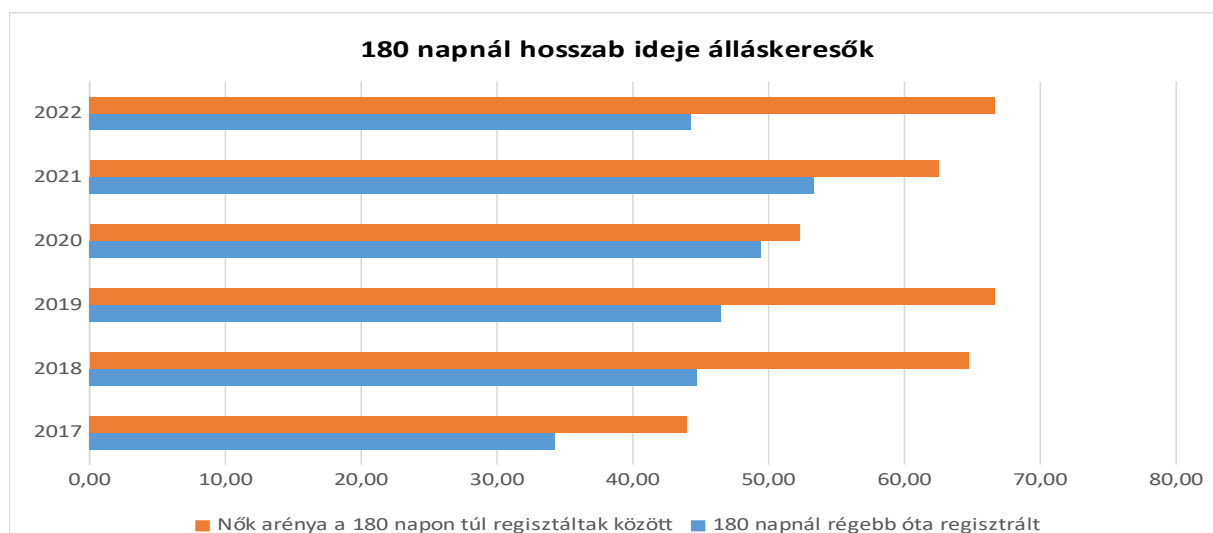
A nyilvántartott álláskeresők száma 60-89 fő között mozgott a vizsgált években. 2021-ben volt a legalacsonyabb és 2020-ban a legmagasabb.

A legalacsonyabb arány a 20 éves vagy fiatalabb korosztály (2021-ben 1,67%), illetve a 26-30 év közötti korosztály (2022-ben 1,64%), illetve a 36-40-év közötti korosztály (2022-ben 1,64%) vizsgálatakor tapasztalható.

Növekedést mutat a regisztrált munkanélküliek aránya a 46-50 év közötti (2022-ben 13,11%), valamint az 56-60 év közötti korosztályban (2022-ben 8,2%), továbbá a 20 éves vagy az alatti, a 21-25 év közötti és a 31-35 év közötti korosztályokban.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	34,25	44,00
2018	44,74	64,71
2019	46,48	66,67
2020	49,44	52,27
2021	53,33	62,50
2022	44,26	66,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

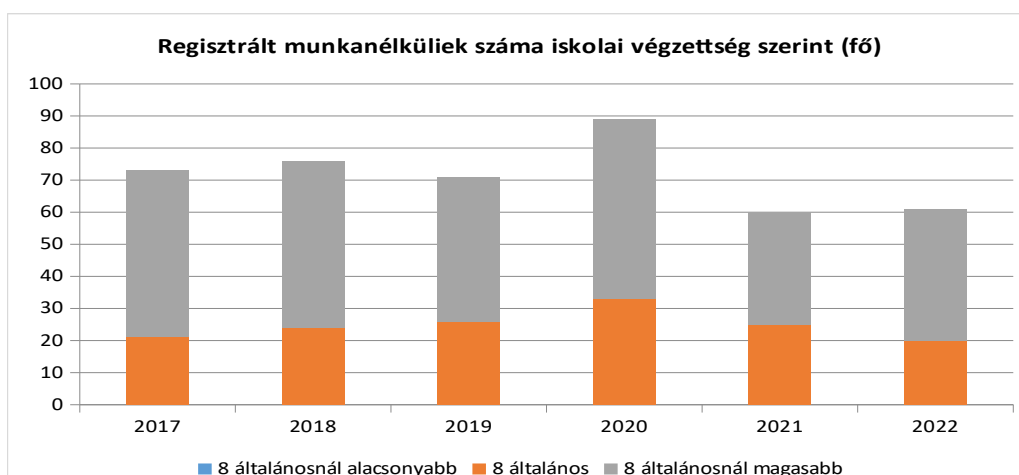

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya 10,01 %-os növekedést mutat a vizsgált 6 év alatt. A vizsgált időszakban a nők aránya a 2017. év kivételével magasabb a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek között.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	73	0	0,00%	21	28,77%	52	71,23%
2018	76	0	0,00%	24	31,58%	52	68,42%
2019	71	0	0,00%	26	36,62%	45	63,38%
2020	89	0	0,00%	33	37,08%	56	62,92%
2021	60	0	0,00%	25	41,67%	35	58,33%
2022	61	0	0,00%	20	32,79%	41	67,21%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

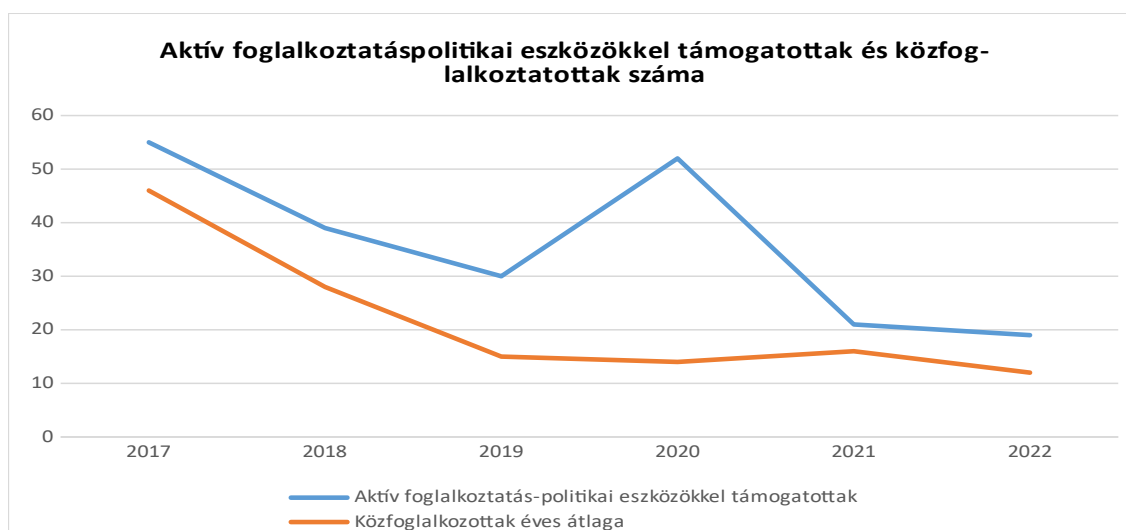

A regisztrált munkanélküliek száma növekedést, majd csökkenést mutat a vizsgált évek alatt. A 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya növekedett 2022 évre összesen 8,88 %-kal.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	55	46
2018	39	28
2019	30	15
2020	52	14
2021	21	16
2022	19	12

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közmunka nem cél, hanem eszköz a foglalkoztatás bővítésére. Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktívak munkaerőpiacra történő visszakерülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatás keretén belül igyekszik segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. A közfoglalkoztatottak száma évről-évre csökken, kivétel a 2021-es év, ahol minimális növekedés mutatkozik. 2022-re a közfoglalkoztatottak száma 12 főre csökkent. Az alacsony bérezés miatt sokan nem vállalják el a munkát.

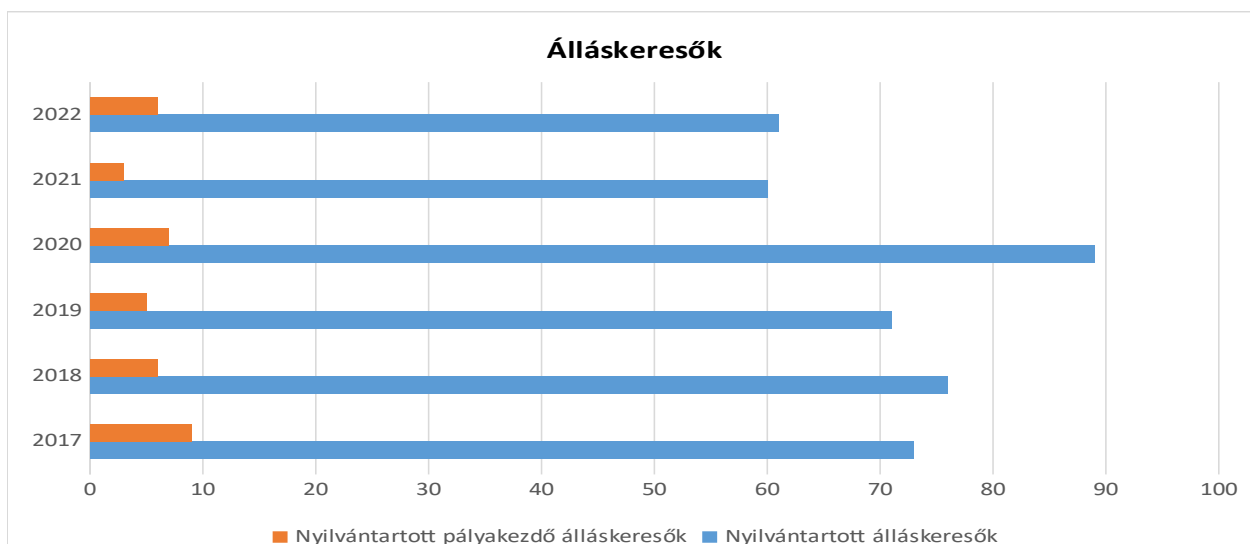
- d) **a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;**

Megyeszékhelyünk Zalaegerszeg szerepe a település szempontjából meghatározó, mivel a potenciális munkalehetőségek ott érhetőek el. A közlekedés – oda és visszautazással – a nap bármely szakaszában elérhető. Zalalövön is számos cég rendelkezik telephellyel, ahol az alacsony végzettségű munkavállalók is nagyobb eséllyel jutnak munkalehetőségekhez.

- e) **fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;**

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	73	9
2018	76	6
2019	71	5
2020	89	7
2021	60	3
2022	61	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma változó képet mutat. A nyilvántartott álláskeresők közül a pályakezdő álláskeresők száma hasonlóan változó képet mutat az évek során. A foglalkoztatottság növelése a társadalmi felzárkózás kulcseleme. Az alacsony iskolai végzettségű munkanélküliek számára célzott programokkal kell elérhetővé tenni a munkába álláshoz szükséges munkaerő piaci szolgáltatásokat, foglalkoztatási támogatásokat, a szak- és felnőttképzési programokon keresztül a képzettség megszerzésének lehetőségét.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A célcsoportok társadalmi befogadásához kell segítséget nyújtani, mely az oktatásban való részvételük elősegítése mellett/után a munkaerőpiacon való sikeres helytállásukhoz nyújtott támogatással válik teljessé. A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztatási esélyegyenlőségének javítása érdekében fel kell térképezni azokat a tényezőket, melyek a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztathatóságát akadályozzák. A foglalkoztatási esélyegyenlőség szempontjából hátrányos helyzetű személyek munkaerőpiaci (re)integrációját elősegítő program célja, hogy a foglalkoztathatóságot javító ismeretbővítéssel, készség- és képességfejlesztéssel javítsuk a célcsoportok elhelyezkedési esélyeit. Zalaövön nincs középfokú oktatás. A legközelebbi városokban: Zalaegerszegen, Körmenden, illetve Lentiben van lehetőség középszintű oktatásban való részvételre.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élőket és romákat elsősorban a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatja az Önkormányzat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Zalaövő olyan település, ahol nincs megkülönböztetés foglalkoztatás területén nem, kor és származás miatt. Minden állampolgár számára – aki dolgozni akar - egyenlő esélyt biztosítunk a foglalkoztatáson belül.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei;

célunk olyan oktatások szervezése, ahol az idősebb korosztály is szert tehet alapvető digitális ismeretek megszerzésére.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az önkormányzat a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben leírt kötelezettségének eleget tesz. A családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást, a házi segítségnyújtást, étkeztetést és nappali ellátást jelenleg a Zalamenti és Órségi Önkormányzatok Szociális és Gyermekjóléti Társulás által fenntartott Zalamenti és Órségi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Zalamenti és Órségi Református Alapszolgáltatási Intézmény működtetésével biztosítja.

Étkeztetés (62. §) szociálisan rászorultak részére a legalább napi egyszeri meleg étkezés biztosítása, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani; a Társulás működési területén élő fogyatékosok, pszichiátriai betegek, hajléktalanok vagy szenvedélybetegek részére is a lehetőség biztosítása az étkeztetésre, illetve segítség nyújtása a saját lakóhelyükön történő étkezés igénybevételére.

Házi segítségnyújtás (63. §) azon időskorú személyeknek, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Családsegítés (64. §) a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott életvezetési, jogi, szociális tanácsadás, mentálhigiénés ellátás, adósságkezelési tanácsadás, beilleszkedést segítő programok biztosítása. Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés feladatait, valamint a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

Nappali ellátás (65/F. §) hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, időskorúak nappali gondozása, a 18. életévét betöltött személyek támogatása, ha egészségi állapotuk indokolja.

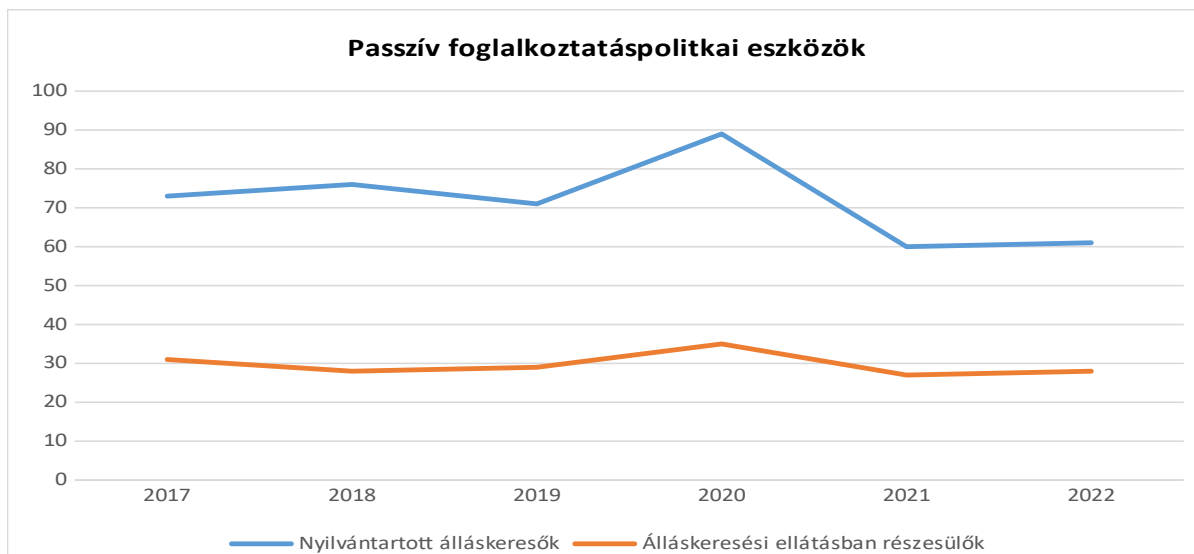
A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározottak alapján:

Gyermekjóléti szolgáltatás (39. §) a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Család- és gyermekjóléti szolgálat (40. §) Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) - keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Sztv. szerinti feladatait.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai				
I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	73	3,70%	31	42,47%
2018	76	3,89%	28	36,84%
2019	71	3,66%	29	40,85%
2020	89	4,66%	35	39,33%
2021	60	3,20%	27	45,00%
2022	61	3,39%	28	45,90%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma változó tendenciát mutat. A 15-64 év közötti népesség esetében a nyilvántartott álláskeresők aránya 2021-2022. évekre csökkenést mutat, (2022-ben minimális emelkedést), ez mellett az álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők aránya a vizsgált években 3,43 %-kal növekedett.

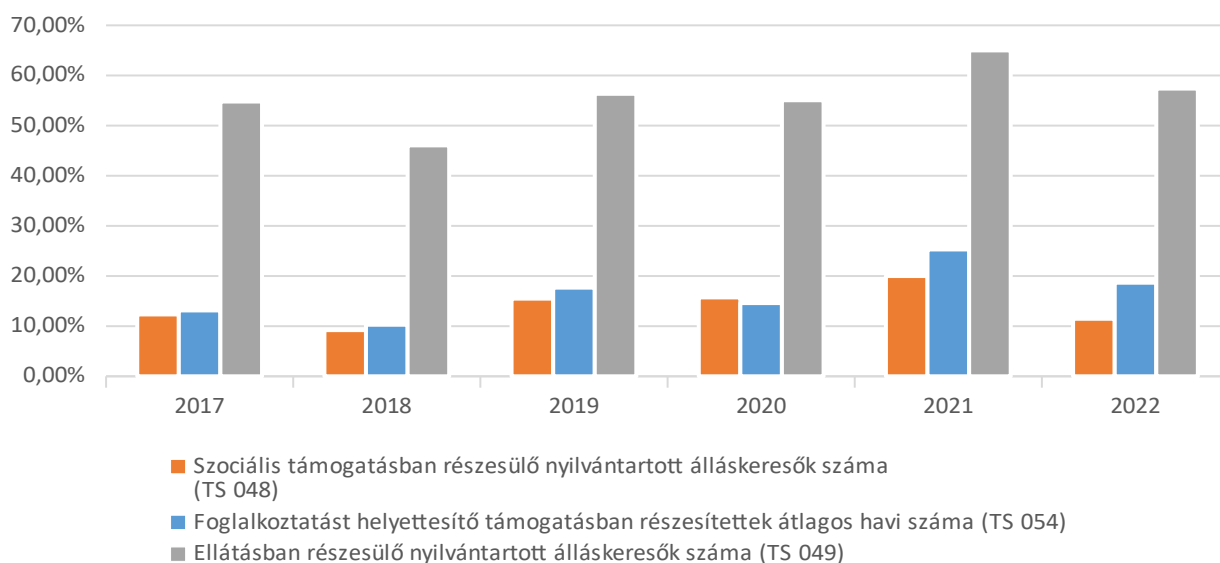
3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	9	12,33%	10	13,14%	40	54,79%
2018	7	9,21%	8	10,28%	35	46,05%
2019	11	15,49%	13	17,68%	40	56,34%
2020	14	15,73%	13	14,60%	49	55,06%
2021	12	20,00%	15	25,30%	39	65,00%
2022	7	11,48%	11	18,66%	35	57,38%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma változó képet mutat, 2022-es évben csökkenés tapasztalható, mint ahogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma esetében is.

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

Ellátások Típusai:

Folyósító szerv:

Járási hivatal:

– pénzbeli ellátások

- időskorúak járadéka
- aktív korúak ellátása:
 - Foglalkoztatást helyettesítő támogatás
 - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- Gyermekek otthongondozási díja
- Ápolási díj
- Tartós ápolást végzők időskori támogatása

--természetbeni ellátások

- közgyógyellátás
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Járási hivatal foglalkoztatási osztálya:

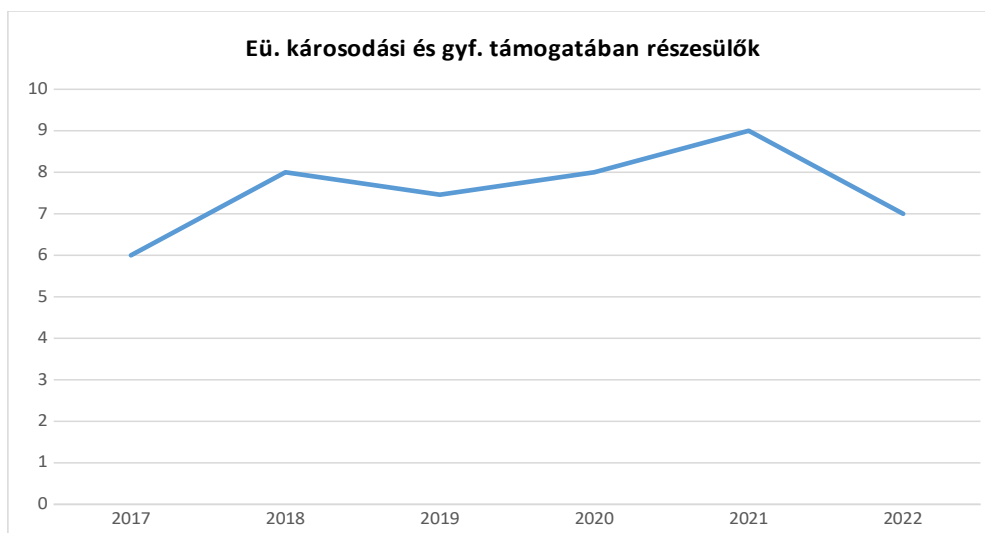
- álláskeresési járadék
- nyugdíj előtti álláskeresési segély
- költségtérítés

Önkormányzat:

- települési támogatás egyes típusai
- rendkívüli települési támogatás egyes típusai
- köztemetés

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	6
2018	8
2019	7
2020	8
2021	9
2022	7

Forrás: TeIR, KSH

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban 6-9 fő részesült Zalalövön a 2017-2022. közötti időszakban.

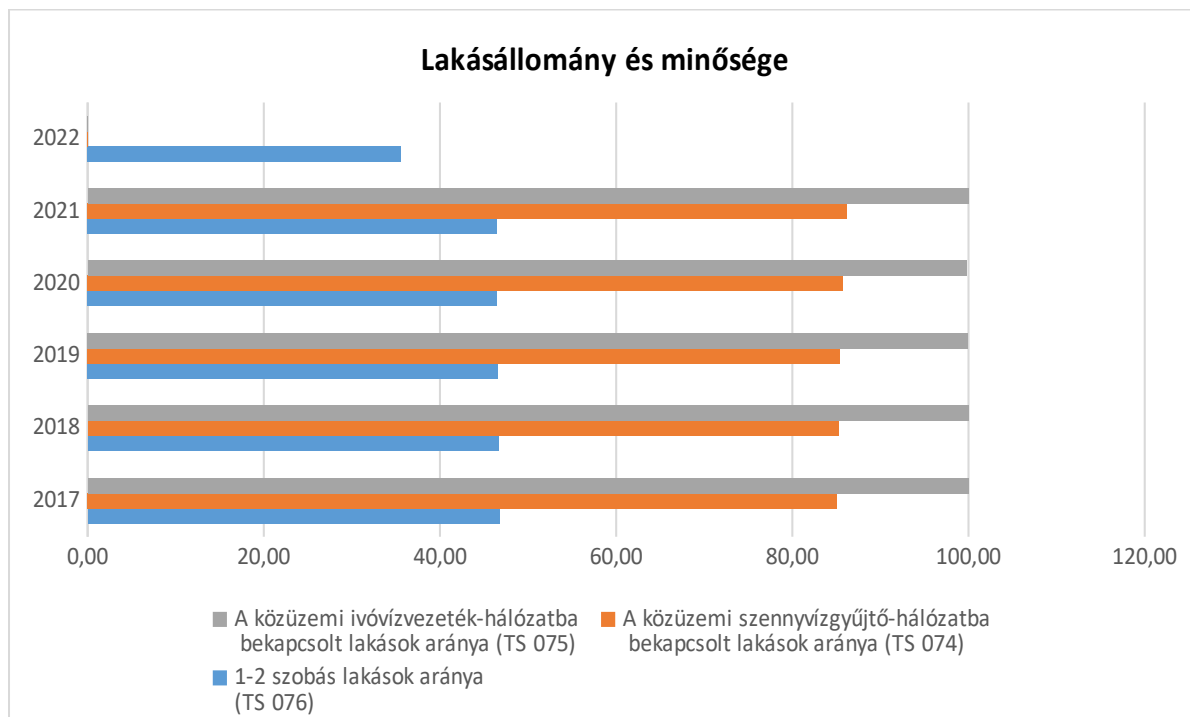
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1255	0	0,00	46,77	85,10	100,00
2018	1254	1	0,80	46,65	85,25	100,00
2019	1255	1	0,80	46,61	85,42	99,92
2020	1258	3	2,38	46,50	85,77	99,76
2021	1258	0	0,00	46,50	86,17	100,00
2022	1236	2	1,62	35,60	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	1 255	0	18	10	0	0	7
2018	1 254	0	18	10	0	0	7
2019	1 255	0	18	10	0	0	7
2020	1 258	0	18	10	0	0	7
2021	1 258	0	16	10	0	0	7
2022	1 236	0	6	0	0	0	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az Önkormányzat bérlakás állománya az elmúlt évben jelentős mértékben csökkent, tekintettel arra, hogy 10 lakás lakhatásra alkalmatlannak minősült, így az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma nulla.

2023.09.30-tól az önkormányzat szociális helyzet alapján nem biztosít lakást. A jövőben a bérlakásokra piaci alapon, illetve foglalkoztatási viszonyhoz kapcsolódóan lehet pályázni.

b) szociális lakhatás

Zalalövön szociális lakásállomány nincs. A rászoruló lakhatását a bérlakásokban történő elhelyezéssel oldja meg az önkormányzat. Fokozott igény lenne az alacsony rezsiköltségű, kisebb, egy-két szobás lakásokra.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

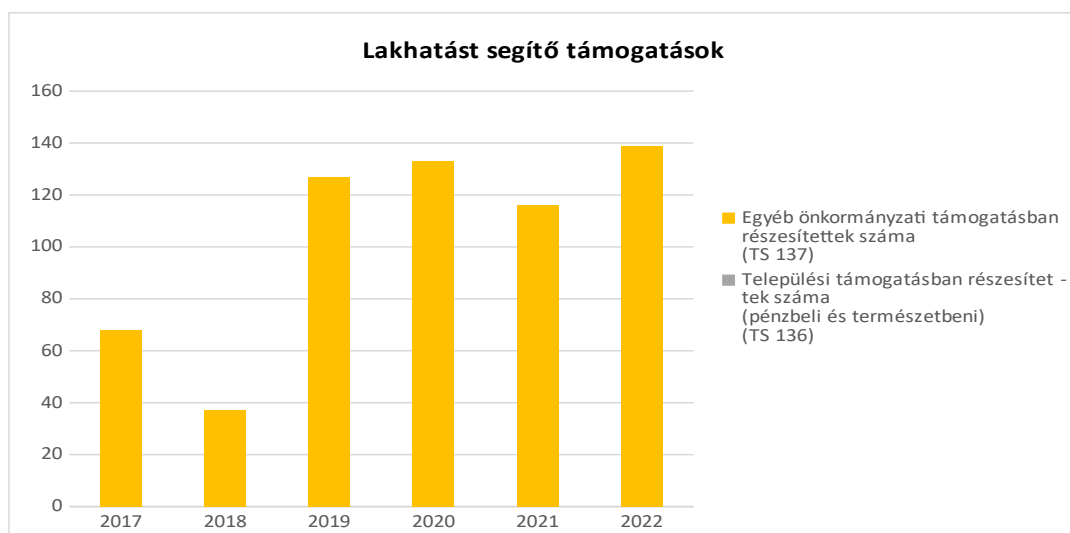
Zalalövön lakáscélra használt, nem lakás céljára szolgáló ingatlan nincs, néhány hegyi pince kivételével, ahol tulajdonosaik átmenetileg (nyaralás, lakáshelyzet ideiglenes megoldása céljából) tartózkodnak.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	68
2018	n.a.	37
2019	n.a.	127
2020	n.a.	133
2021	n.a.	116
2022	n.a.	139

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma az elmúlt években (2021. évet kivéve) növekedést mutat

f) eladósodottság

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve a lakáshitel tartozások, hátralékok felhalmozódása. Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratemelődése.

g) lakhatás egyéb jellemzői

külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Zalalövő Város külterületein, – Kisfernekág, Újmajor, Sötétmajor – a lakosság minimális százaléka él, de ezen városrészek közművel, úthálózattal rendelkeznek, az óvoda, iskola, egészségügyi intézményekhez való hozzáférés biztosított.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Zalalövő közigazgatási területén a telep/szegregátum lakókörnyezet nincs. A város külterületein – Kisfernekág, Újmajor, Sötétmajor – a lakosság minimális százaléka él, de ezen városrészek közművel, úthálózattal rendelkeznek, az óvodához, iskolához, az egészségügyi intézményekhez való hozzáférés biztosított.

A Központi Statisztikai Hivatal által végzett népszámlálás adatai alapján azokat a területeket nevezzük szegregátumoknak, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya magasabb, mint 50 százalék (mindkét mutató esetében). Azok a területek, ahol a lakosok számának legalább 40 százaléka a fent említett mutatók szerint alacsony státusú, veszélyeztetett területnek minősülnek. Olyan területekről sincs tudomásunk, melyek a szegregációval veszélyeztetettek lennének. A jövőben az esetleges szegregációs folyamatok megelőzésére lehet figyelmet fordítani.

- b) a telepen, / szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Annak érdekében, hogy ne alakuljanak ki szegregátumok, fontos, hogy munkahelyeket teremtsünk, és minél magasabb szinten tudjuk a lakosság iskolázottságát, foglalkoztatottságát. Életmódot javító, segítő előadások szervezésével sokat tehetünk azért, hogy ne szoruljanak lakóink a perifériára.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

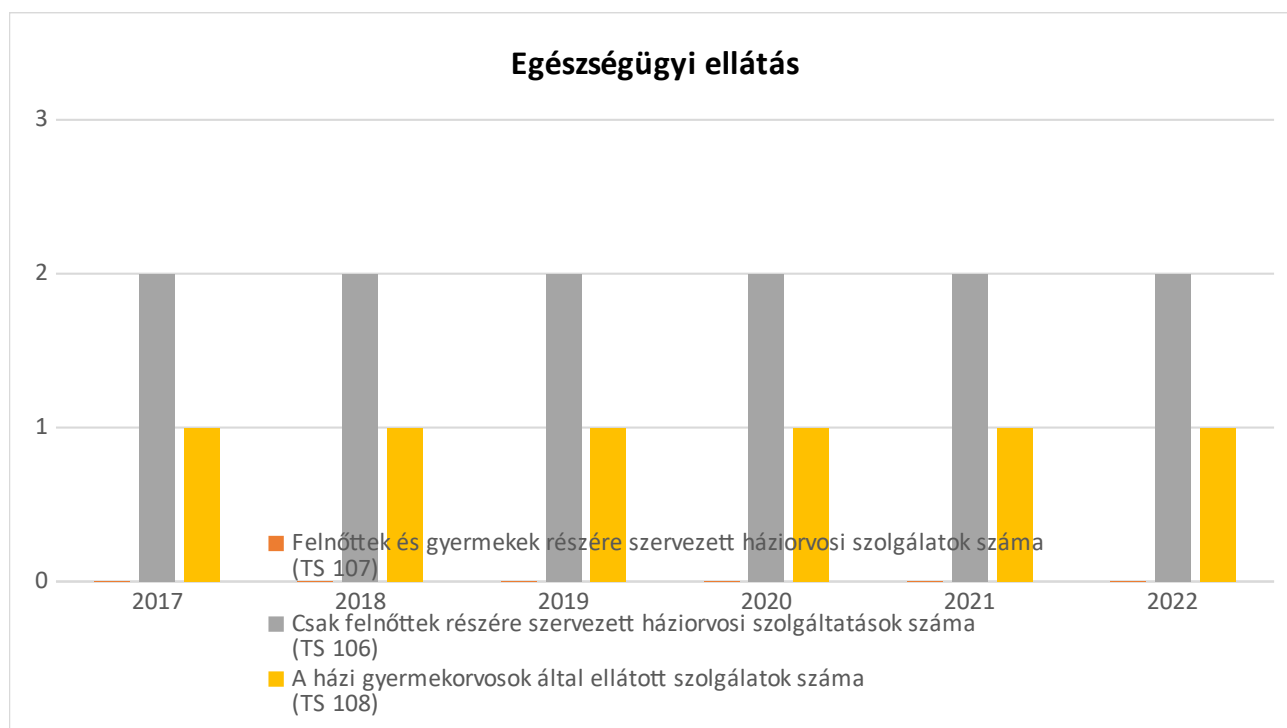
A település lakossága a közszolgáltatások többségét helyben eléri, az önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja.

Zalalövőn két háziorvosi és egy gyermekorvosi rendelő működik, továbbá két védőnő látja el Zalalövő és Csöde védőnői szolgálatát. A fogorvosi rendelő felújítása óta zavartalanul működik a szolgáltatás.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	2	1	1	65	24,46
2018	0	2	1	1	58	22,38
2019	0	2	1	1	58	15,99
2020	0	2	1	1	53	15,98
2021	0	2	1	1	43	15,83
2022	0	2	1	1	51	14,96

Forrás: TelR, KSHTstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi és csecsemőkor szűrővizsgálatok minden, a településen lakó számára elérhető. A csecsemőkor szűrővizsgálatokon történő megjelenés mindenképp fontos, főleg a nehéz helyzetben lévő, nem megfelelő lakáskörülményekkel rendelkező roma családok esetében. A védőnőnek és háziorvosnak nagy szerepe van abban, hogy hozzájárulnak a prevenció jellegű szűrővizsgálatok megszervezésében.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A városban működő egészségügyi szolgáltatók a lakosság részére elérhetővé teszik az ajánlott és kötelező szűréseken való részvételt, évente több alkalommal szerveznek prevenció és szűrőprogramokat, valamint biztosítják a fejlesztő és rehabilitációs ellátásokhoz való hozzáférést.

Zalalövő és Csöde Települések Gyermekének Egészségéért Alapítvány biztosítja a rászoruló gyermekek részére az egészségügyi segédeszközök térítésmentes használatát.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés – óvoda, iskola, szociális étkeztetés – megfelel az egészséges táplálkozás jogszabályban meghatározott feltételeinek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Zalalövön az Általános Iskola és a Napköziotthonos Óvoda is rendelkezik tornateremmel, amely biztosítja a gyermekek testnevelését, és a mozgásra vágyók sportprogramokhoz való hozzáférését.

A városban sportegyesület működik, azonban csak a labdarúgó sportágban várja az érdeklődőket. Nyáron a Borostyán-tónál lévő homokpályán strandröplabdára, a kosárpályán kosárazásra van lehetőség. A Borostyán-tó a vízi sportokat kedvelőknek biztosít lehetőséget vízibiciklizésre, kajakozásra, horgászásra.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Zalamenti és Őrségi Református Alapszolgálati Intézmény, valamint a Zalamenti és Őrségi Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az intézményben működő szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak a lakosság önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez.

2013-ban végzett helyi, család szintű mintavételen alapuló vizsgálat alapján az értékelők megállapították, hogy a szociális problémával küszködő családoknál a veszélyeztető tényezők halmozódnak, egyszerre több probléma is jelen van. Az anyagi nehézség a domináns, amely a válaszadók 69,6 százalékánál fordult elő, ehhez párosultak az életviteli, egészségügyi, magatartási, pszichés, környezeti problémák. Egyéb kategóriában jelölték meg a párkapcsolati konfliktusokat, a lakhatási problémákat, a tankötelezettség megszegéséből következő nehézségeket.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Zalalövön nem elérhető drogprevenciós szolgáltatás.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az egyenlő bánásmód követelményei biztosítottak, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható. Az önkormányzattal szemben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatt szankciót nem állapítottak meg.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

2013. január 1-től a közgyógyellátásra, illetve ápolási díjra való jogosultság alanyi jogcímen történő megállapításának hatásköre átkerült a járási hivatalokhoz. A közgyógyellátási igazolvány által biztosított közgyógyellátási jogosultsághoz való hozzájutás folyamatosan jelen van a településen, de nem vált tömegessé.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

A népkonyha Zalalövő vonatkozásában nem releváns.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	nem	11 731	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

Zalalövőn a közösségi élet alakításában a Salla Művelődési Központ és a helyi civil szervezetek vállalnak szerepet.

A művelődési központban működik a művészeti iskola, továbbá helyi csoportok számára biztosít helyszínt sportoláshoz, tánc- és egyéb kulturális csoportok működéséhez, rendezvényekhez.

A könyvtár lehetőséget ad a lakosság számára a szolgáltatások igénybevételéhez.

A civil szervezetek nagy részt vállalnak a hagyományos programok – majális, gyermeknap, nyárbúcsúztató, karácsonyi programok – szervezésében, lebonyolításában.

A szociális szolgáltatást nyújtó intézmény ruhagyűjtési, adományozási feladatokat vállal, ajándékozással egybekötött karácsonyi műsort szervez a rászorulóknak részére.

A katolikus egyház (caritas) adományozással segíti a hátrányos helyzetű családokat.

Zalalövőn etnikai konfliktus nem tapasztalható, az etnikai kisebbség a többségi lakossággal együtt vesz részt a programokban.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Zalalövön 2014-ben, és 2019-ben sem alakult roma nemzetiségi önkormányzat, de a roma lakosságot érintő problémák jelzései eljutnak a települési önkormányzathoz a korábbi nemzetiségi vezetők által. Az előző években működő roma önkormányzat a települési önkormányzattal jó partnerségi viszonyban állt, együttműködött.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
lakhatási problémák	állagmegóvásra, karbantartásra ösztönzés, ehhez mentális és gyakorlati segítség nyújtás
foglalkoztatásból kiszorulás	folyamatos együttműködés a Munkaügyi Központtal, vállalkozókkal. Önkormányzati foglalkoztatási programok bővítése, szervezése.
egészségügyi alkalmasság	célcsoportot célzó ingyenes szűrővizsgálatok és életvezetési tájékoztatók szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés megalkotta az 1991. évi LXIV. törvényt a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről, 47/2007. (V.31.) OGY határozatával döntött a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032. E dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Minden gyermekre kiterjed, de azokra kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A szociális biztonság megrendülése miatt a lakosság széles rétege romló anyagi viszonyok között él. Az elszegényedett, szociálisan ellehetetlenült lakosságra a romló egészségi állapot, a családok stabilitásának csökkenése jellemző. Ha a család megszűnik a nevelés elsődleges színteréként működni, kialakulnak a deviáns magatartási formák, ezzel párhuzamosan növekszik az erőszak szerepe a családi konfliktusok megoldásában. A problémákat elszenvedik családon belül a gyermekek is, akik ezáltal veszélyeztetetté válnak. A veszélyeztetettség kialakulásában számos tényező játszik szerepet a szülő, a környezet vagy éppen maga a gyermek részéről.

A lakáshiány, a válások tartósan magas és növekvő aránya, az elkötelezettséget nem deklaráló élettársi kapcsolatok, a társadalmi együttélési normákat sértő szülői magatartás a gyermekkori veszélyeztetettség legsúlyosabb következményeit idézhetik elő.

Az okok többféleképpen csoportosíthatók. Kiemelten súlyos veszélyeztető tényező a fizikai bántalmazás, a szexuális zaklatás vagy a felügyelet nélkül hagyás 14 éves kor alatti gyermek esetében. Ennél enyhébb, de még mindig súlyos probléma a tankötelezettség megszegése, a szenvedélybeteg családtag vagy egy elhúzódó, problémás válás.

Anyagi veszélyeztetettségéről akkor beszélünk, ha a családban a szülő nem képes biztosítani gyermeke számára a megfelelő táplálkozást, higiéniát, ruházkodást a nagymértékű anyagi nehézségek miatt. Ennek hátterében általában a szülők alacsony jövedelme, munkanélkülisége vagy munkaképtelensége áll.

A Gyvt. hatályba lépése előtt anyagi veszélyeztetettség miatt sok gyermek került állami gondozásba. A 7. § (1) bekezdése úgy fogalmaz, hogy a gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani, melynek következtében csökkent az intézménybe kerülő gyermekek száma. Ezzel párhuzamosan viszont megnőtt az anyagi szempontból veszélyeztetett gyermekek száma.

Környezeti okból veszélyeztetett a gyermek, ha a családban, családi környezetben, vagy a családon kívüli környezetben negatív nevelési-gondozási hatások érik. A környezeti okokat is az esetek többségében összetett okoknak lehet kezelni. Leggyakrabban a szülők következtelen vagy elhanyagoló nevelése, életmódja – szenvedélybetegsége, bűnözése – miatt alakulhat ki.

Az alkoholista szülők gyermekei anyagilag bizonytalan, kiszámíthatatlan, kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek. Az elemi életfeltételek hiánya megnehezíti testi-lelki fejlődésüket. Az alkoholista szülők megfosztják gyermekeiket a védelmet, bizalmat, a testi-lelki összetartozást adó harmonikus családi együttélés élményétől.

Súlyos veszélyeztető tényező a bűnözés, különösen azokban a családokban, ahol e jelenség generációs mintaként átível. Komoly gondot jelentenek a gyermekvédelemben azok az esetek is, amikor a szülők vagy valamelyik családtag a gyermek sérelmére követi el a bűncselekményt.

A gyermek saját maga is lehet veszélyeztetettségének forrása. Deviáns viselkedésformája, továbbá gátlásossága, szorongása, értelmi, érzelmi visszamaradottsága által is veszélyeztetetté válhat.

Az egészségi okból kialakuló veszélyeztetettségéről beszélhetünk a családi környezet egészségromboló hatása miatt, és ez előfordulhat a gyermek saját betegsége által is. A krónikus betegségek, fogyatékoságok a gyermek mindennapi életvitelét, életminőségét, iskolai és társadalmi teljesítményét is nagymértékben befolyásolhatják. Az esetek jelentős részében az okok együttesen jelentkeznek. Például a rossz anyagi körülmények egészségi problémákhoz vezethetnek, a táplálkozás vagy a higiéné hiánya miatt és fordítva. A tartósan beteg gyermek kezelési és gyógyszerköltségei anyagi nehézségeket okozhatnak a családban. Nehezebb a veszélyeztetettséget megítélni, ha a család működési zavara rejtettebb, külsőségekben nem nyilvánul meg, bár következményei a gyermek személyiségfejlődése szempontjából súlyosak lehetnek.

A veszélyforrások megjelenésével egyidejűleg a gyermekvédelemnek meg kell kezdenie szakszerű tevékenységét, ugyanis a zavarok elmélyülésével csökken a beavatkozás hatékonysága.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

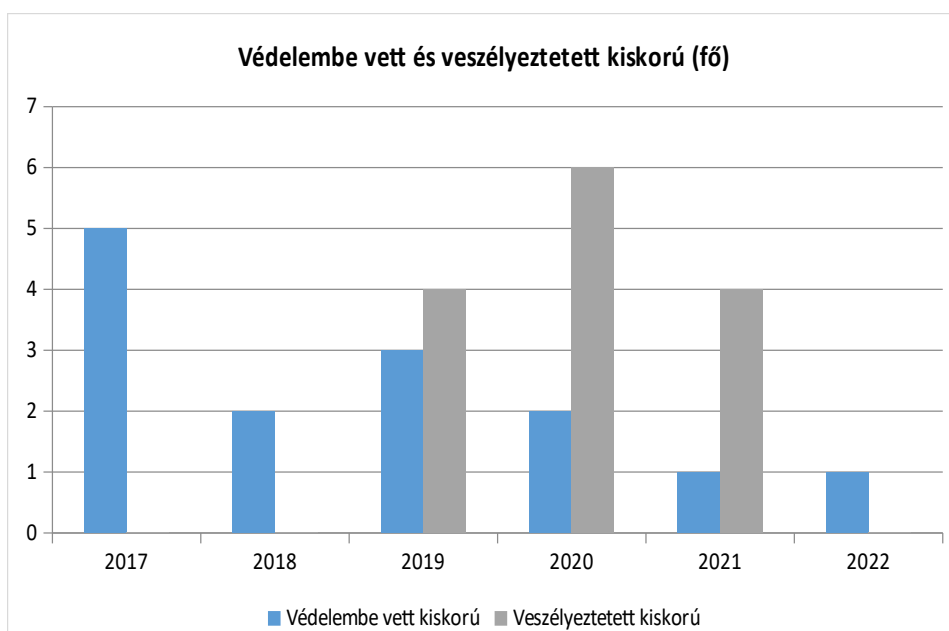
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 399	1 448	2847	49,14%	50,86%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			57	2,00%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	177	186	363	6,22%	6,53%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	42	45	87	1,48%	1,58%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	5	n.a.
2018	2	n.a.
2019	3	4
2020	2	6
2021	1	4
2022	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön az utóbbi években a védelem vett és veszélyeztetett kiskorúak száma csökkenő tendenciát mutat, aminek kulcseleme a gyermekvédelmi ellátórendszer. 2021-ben és 2022-ben védelembe vett kiskorú gyermekek 1-1 fő volt, 2022-ben veszélyeztetett kiskorú nincs. Veszélyeztetett kiskorú gyermekeknél a legfőbb problémát a szülői elhanyagolás, a nem megfelelő higiénias viszonyok, és a tankötelezettség szabályainak be nem tartása, iskolai magatartási probléma, várandósság jelenti.

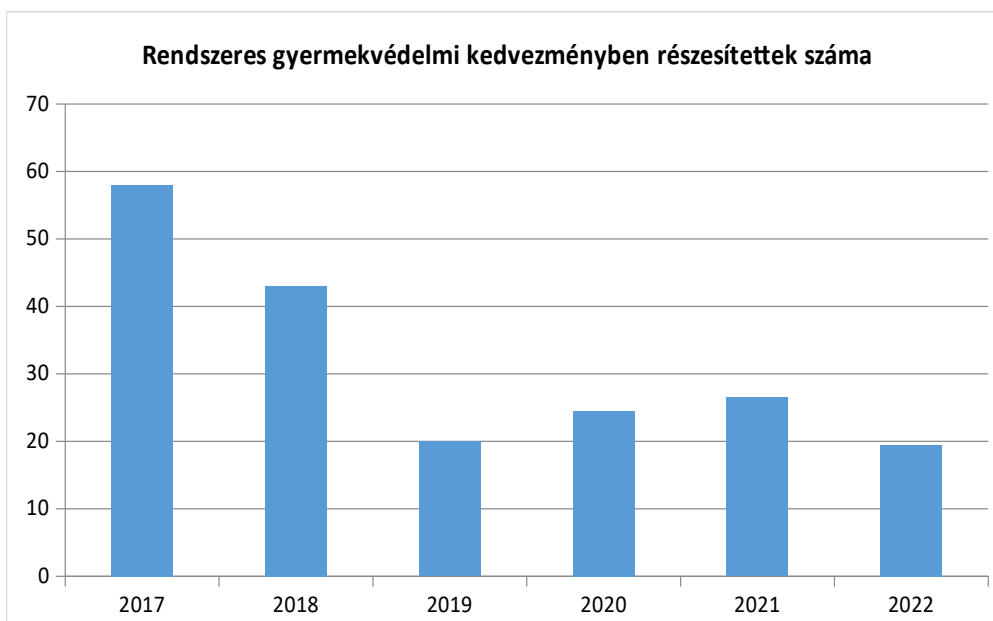
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkezésre, egyéb feltétel teljesülése esetén a szünidei gyermekétkezésre, természetbeni támogatásra (augusztus, november hónapban), egyéb kedvezmény igénybevételére (pl. ingyenes tankönyv). A megállapított kedvezmény alapján a családok tankönyvtámogatásra, illetve étkezési díj mentességre szereztek jogosultságot. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt – a Gyvt. alapján – egy évre lehet megállapítani, ezért a jogosultságok felülvizsgálata folyamatosan történik. A tárgyév 08.01-én, illetve 11.01-én jogosultsággal rendelkező gyermekek alkalmanként (azaz évente kétszer) 6.000 Ft-ban, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 6.500 Ft-ban részesülnek.

A jogosultak köre a korábbi időszak emelkedése után folyamatosan csökkent.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	58
2018	43
2019	20
2020	25
2021	27
2022	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

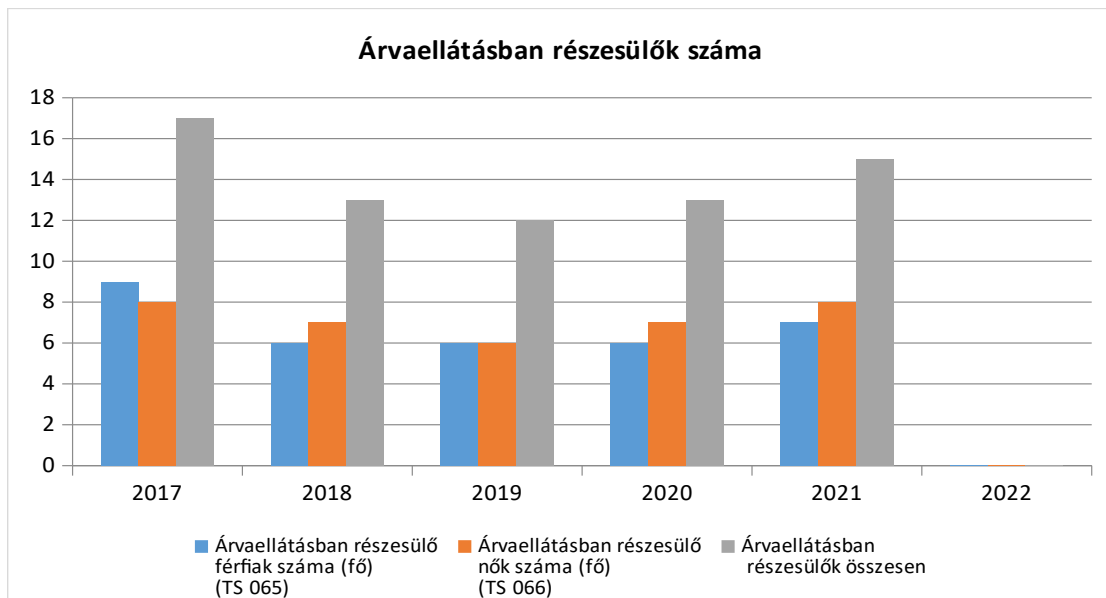

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	9	8	17
2018	6	7	13
2019	6	6	12
2020	6	7	13
2021	7	8	15
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen árvaellátásban összesen 12-17 fő részesült, közülük szinte minden évben a nők voltak nagyobb arányban. Az árvaellátásban részesülő nők száma magasabb a férfiakéhoz képest.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A szegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Nagy jelentőséggel bír az önkormányzat által fenntartott intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családi napközi, óvoda és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezik, a három és többgyermekes családok, valamint a tartósan beteg és fogyatékkal élő gyermekek 50 %-os támogatást kapnak.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A 3.5 pontban leírtak szerint Zalalövő Város közigazgatási területén a telep/szegregátum, mint lakókörnyezet nem fellelhető probléma. A gyermekek óvoda, iskola, egészségügyi intézményekhez való hozzáférése biztosított a város külterületein is.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

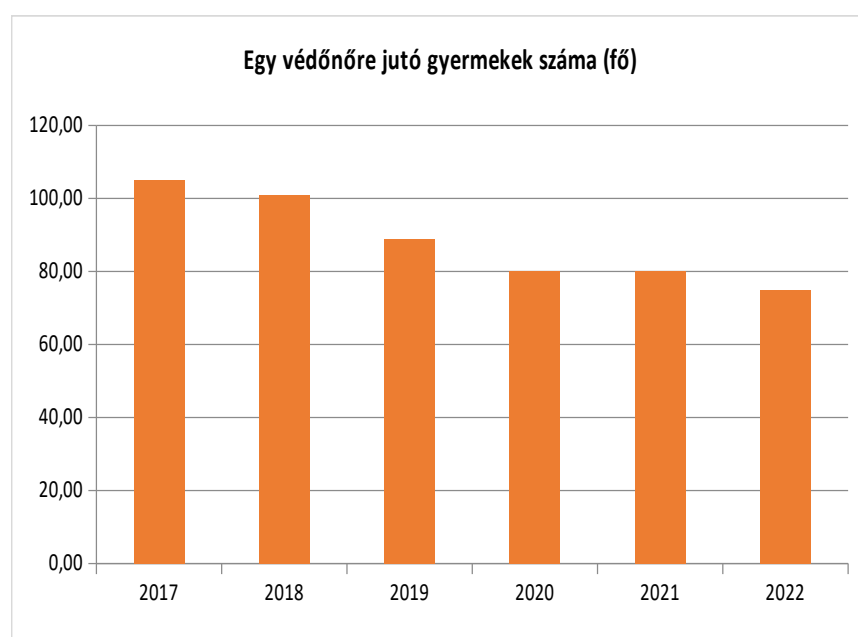
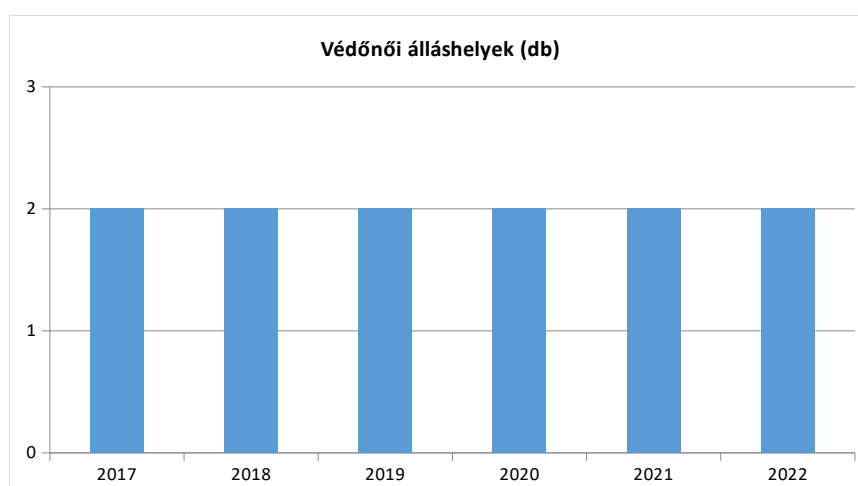
A védőnői szolgálat kiemelt feladata a minden korosztályra kiterjedő prevenciós ellátás. Zalalövő székhellyel két védőnő látja el Zalalövő és Csöde település védőnői szolgálatát. Betöltetlen védőnői státusz nincs.

A védőnői munka szinterei:

- a tanácsadó helyiségében folyó gondozó-tanácsadó tevékenység várandós anyáknak és kisgyermekes családoknak,
- családlátogatáson adott tanácsadás, elvégzett gondozás, anyai tevékenységre oktatás,
- nevelési-oktatási intézményben történő szűrés, egészségnevelés.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	2	n.a.	105,00
2018	2	n.a.	101,00
2019	2	n.a.	89,00
2020	2	n.a.	80,00
2021	2	n.a.	80,00
2022	2	n.a.	75,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

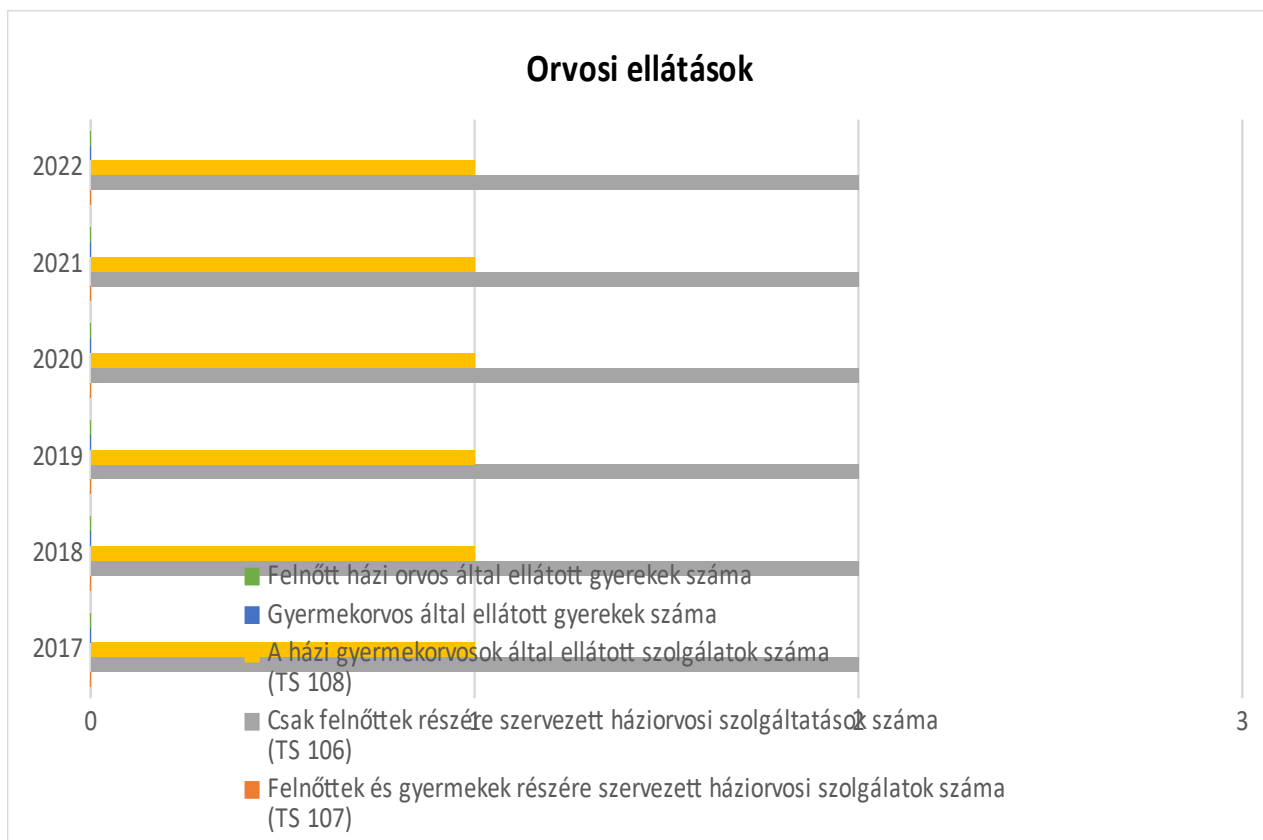

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az orvosi alapellátás, ezen belül a gyermekorvosi alapellátás személyi feltöltöttsége teljes: 1 házi gyermekorvos, 2 védőnő, illetve egy fogorvos nyújt egészségügyi szolgáltatást, az utóbbi gyermek és felnőtt rendelést is végez. Gyermekszakrendelés és sürgősségi ügyeleti ellátás legközelebb Zalaegerszegen érhető el. A felnőtteket két önkormányzati alkalmazású házi orvos látja el.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	2	1	5910	n.a.
2018	0	2	1	n.a.	n.a.
2019	0	2	1	n.a.	n.a.
2020	0	2	1	n.a.	n.a.
2021	0	2	1	n.a.	n.a.
2022	0	2	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 2010-ben indult a családi napközi, 14 férőhelyes volt, amely a következő évtől 49-re emelkedett. Az intézmény az első két évben térítésmentesen működött, 2013-tól a központi támogatás csökkenése miatt erre már nem volt lehetőség. Így 2016.03.31-től megszűnt.

2020. október 21-től a 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását a Mini Bölcsőde biztosítja.

A 0-7 éves korú megkésett, eltérő fejlődésű, vagy fejlődési zavar szempontjából veszélyeztetett kisgyermeknek és családjának a korai fejlesztését és neurológiai vizsgálatát Zalaegerszeg városban látják el, ahol gyógytestnevelés, gyógypedagógus, logopédus biztosított, a gyermekjóléti szolgáltatáson keresztül pszichológus hozzáférhető.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

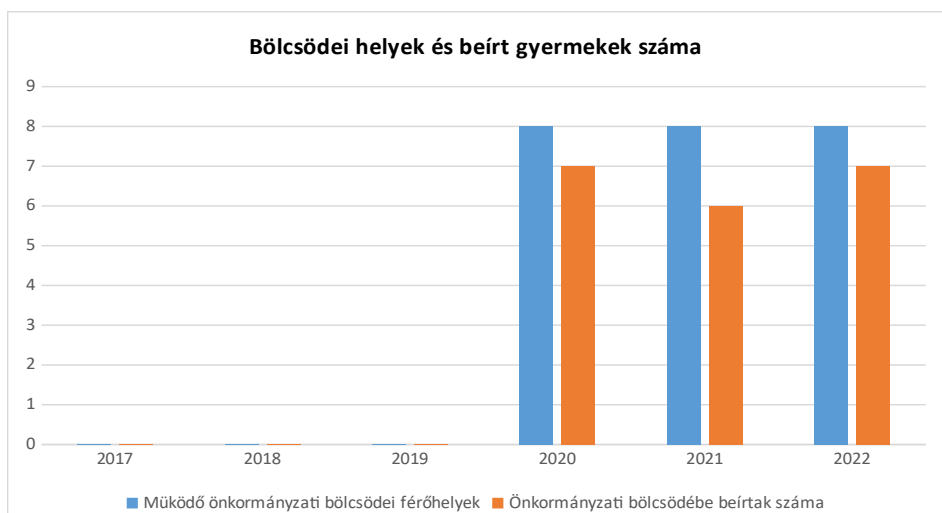
A kötelező gyermekvédelmi alapellátások körében a gyermekjóléti szolgáltatást jelenleg a Zalamenti és Őrségi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. A gyermekjóléti szolgálat a Gyvt. által meghatározott feladatra, a prevencióra összpontosít. Célja a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése. Tanácsadásban részesül az a gyermek/család, amely nem veszélyeztetett, de átmeneti életvezetési problémáinak kezeléséhez önként igénybe veszi/elfogadja a gyermekjóléti szolgálat segítségét a különféle igénybe vehető szolgáltatásokról, illetve az egyéb elérhető támogatásokról.

Havonta a jelzőrendszer szereplőivel – védőnőkkel, közoktatási intézményekkel, rendőrséggel – szakmai megbeszélés során segítik a közös gondolkodást, kommunikáció kialakítását a gyermekeket érintő kérdésekben.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	8	7
2021	8	6
2022	8	7

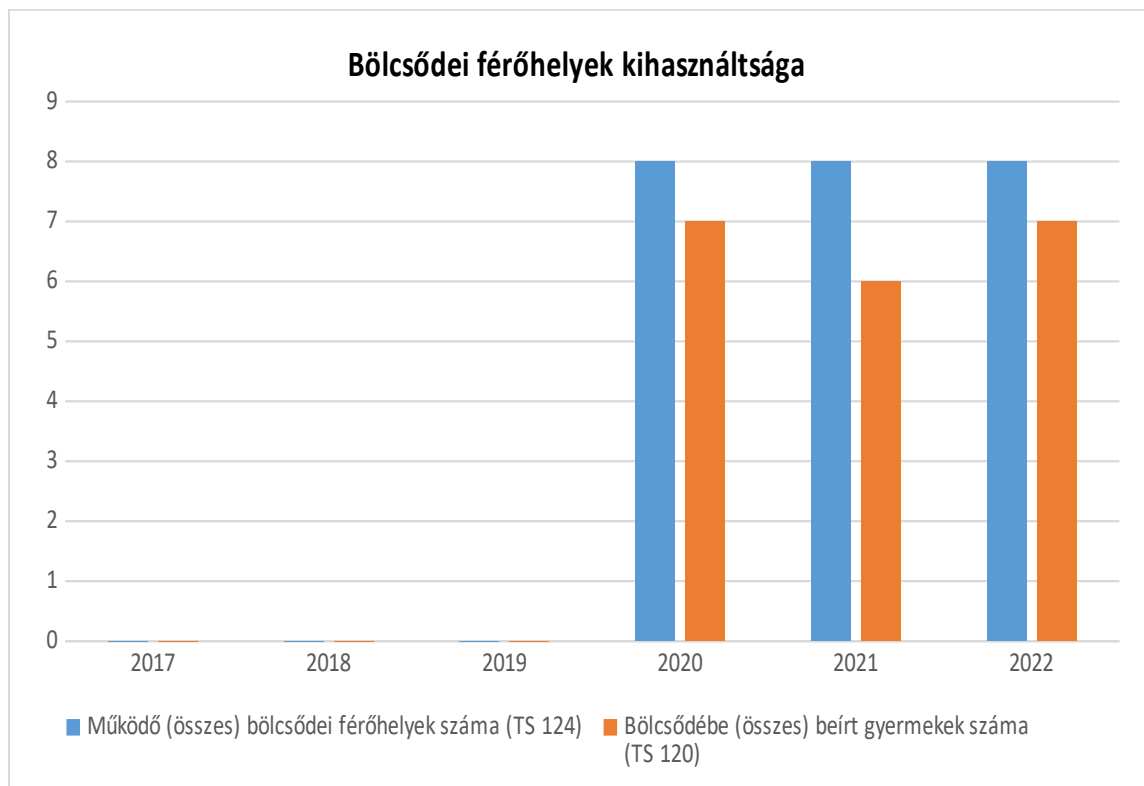
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	8	7	8	7

2021	0	0	0	0	8	6	8	6
2022	0	0	0	0	8	7	8	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen munkahelyi, illetve családi bölcsőde nem működik. Egy minibölcsőde működik 2020. óta 8 férőhellyel. A bölcsőde működésének első évében 7 bölcsődébe beírt gyermek volt.

f) gyermekvédelem;

A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, és fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások alanyi jogon járnak (óvoda, általános iskola) a gyermekek részére, más ellátások szociális rászorultság alapján.

A gyermekjóléti alapellátás önkormányzati intézményeinek működéséhez az önkormányzat saját költségvetéséből is biztosít forrást, továbbá a szerződéses ellátás keretében nyújtott ellátásokat támogatja.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások köre:

a családok átmeneti otthona: legközelebb Zalaegerszeg városban található.

a gyermekek átmeneti gondozása a városban nem megoldott, sem nevelőszülő, sem helyettes szülő nincs, szükség esetén Zalaegerszegen biztosítható.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Zalalövő és Csöde Települések Gyermekeinek Egészségéért Alapítvány egészségügyi segédeszközöket biztosít a rászoruló családok számára.

Zalalövön az Általános Iskola és a Napköziotthonos Óvoda is rendelkezik tornateremmel, ahol biztosítják a gyermekek testnevelését, és a mozgásra vágyók sportprogramokhoz való hozzáférését. A szünetekben a Művelődési Központ és Általános Iskola napközis táborok szervezésével biztosítja a gyermekek felügyeletét.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A közétkeztetés – óvoda, iskola – megfelel az egészséges táplálkozás jogszabályban meghatározott feltételeinek. Hétvégi és szünidei gyermekétkeztetés csak az iskolai táborok ideje alatt megoldott. Problémát jelent a rászoruló gyermekek étkeztetése az iskolai szünetek alatt.

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkózásának segítése csak a szülők bevonásával együtt lehet sikeres. A hátrányos helyzetű családok gondozásában, a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az ágazatközi (oktatási, egészségügyi, gyermekjóléti) együttműködés megszervezésében kitüntetett szerepe van a gyermekjóléti szolgálatoknak.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Zalalövő település nem tesz különbséget az eltérő kultúrájú, azaz roma és nem roma gyermekek között, és a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek között sem. Amennyiben az önkormányzat, az óvoda, vagy az általános iskola rendezvényt szervez, azon minden gyermek egyenrangúan részt vehet.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ilyen panasz az Önkormányzathoz nem érkezett, nincs tudomás róla.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az Önkormányzat a település minden polgára számára biztosítja az ellátórendszerekhez történő hozzáférést. Pozitív diszkrimináció a településen nem jellemző.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	7	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	112	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	0	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	9	0

Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	9	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonozónő	5	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Intézményeink kiemelkedő figyelmet fordítanak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai ellátására, nevelésére.

Az önkormányzat által fenntartott óvoda 112 férőhellyel 4 csoport üzemeltetésével 9 fő óvodapedagógussal működik. Az óvoda személyi feltételei a jogszabályi feltételeknek az alkalmazottak számának és végzettségének vonatkozásában teljes mértékben megfelelnek.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	92	1	1,09
2018	99	4	4,04
2019	103	3	2,91
2020	110	3	2,73
2021	105	3	2,86
2022	105	4	3,81

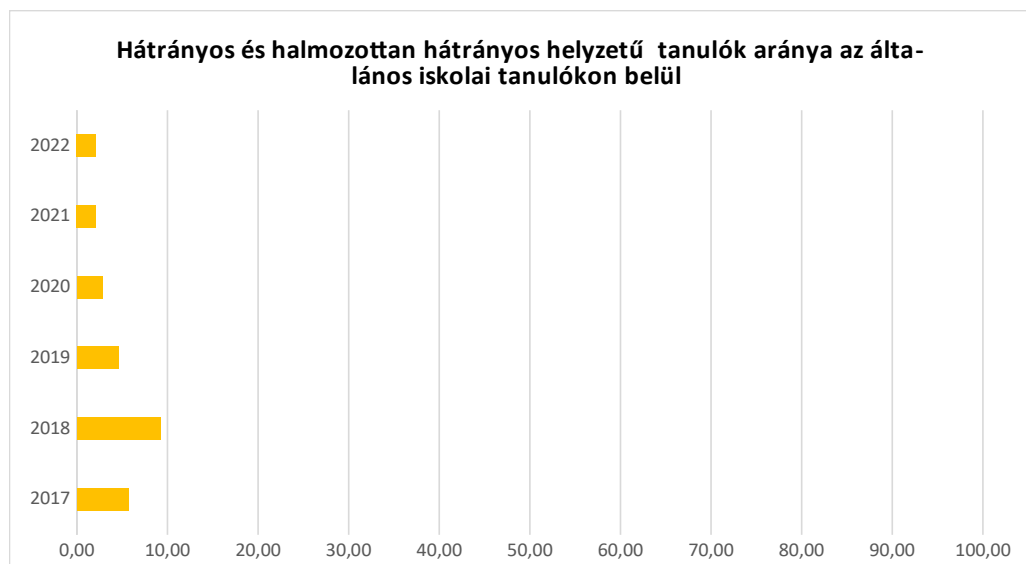
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	15	5,66
2018	n.a.	23	9,27
2019	n.a.	11	4,55
2020	n.a.	7	2,83
2021	n.a.	5	2,12
2022	n.a.	5	2,12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül sajnos magas. Ez az arány 2018 évtől kezdődően folyamatosan csökken.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzőfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzőfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	26	5
2018	19	9
2019	10	0
2020	10	3
2021	7	2
2022	11	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

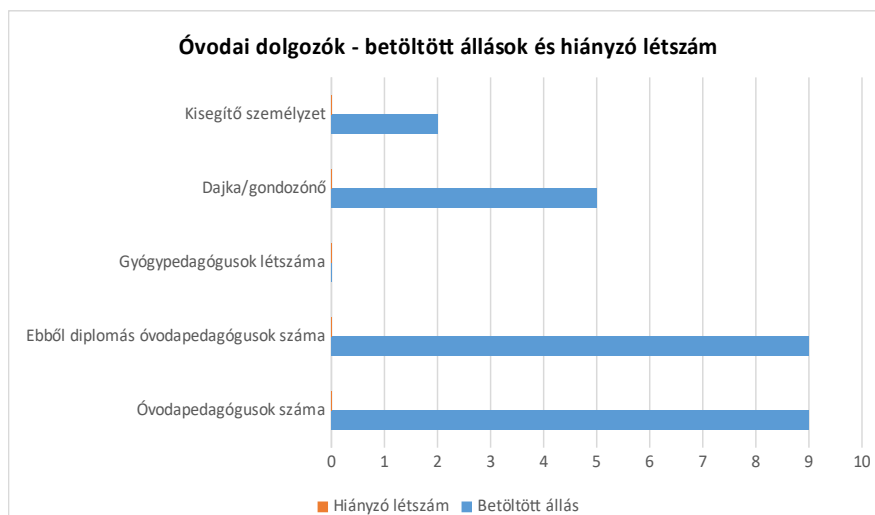

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A sajátos neveléshez és oktatáshoz szükséges feltételek közé tartozik a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és más segédletek megléte. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált neveléséhez fejlesztő pedagógusok szükségesek.

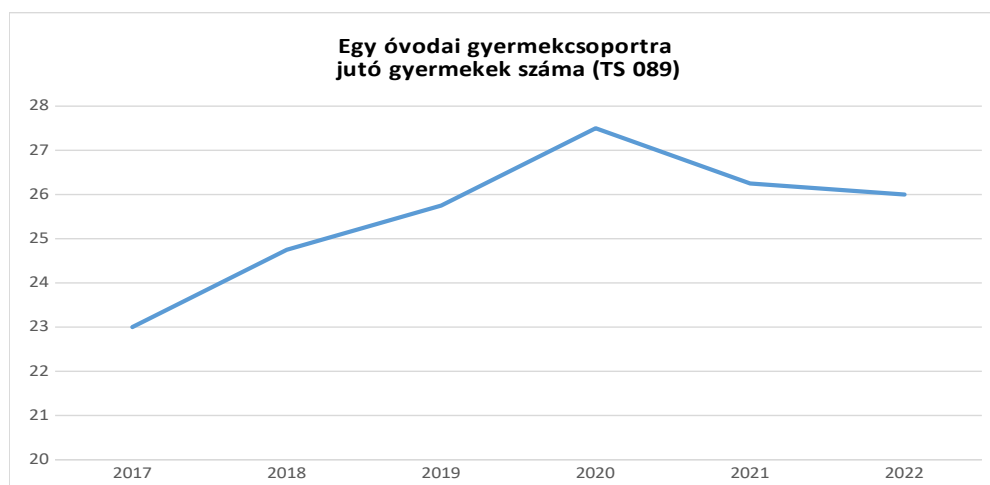
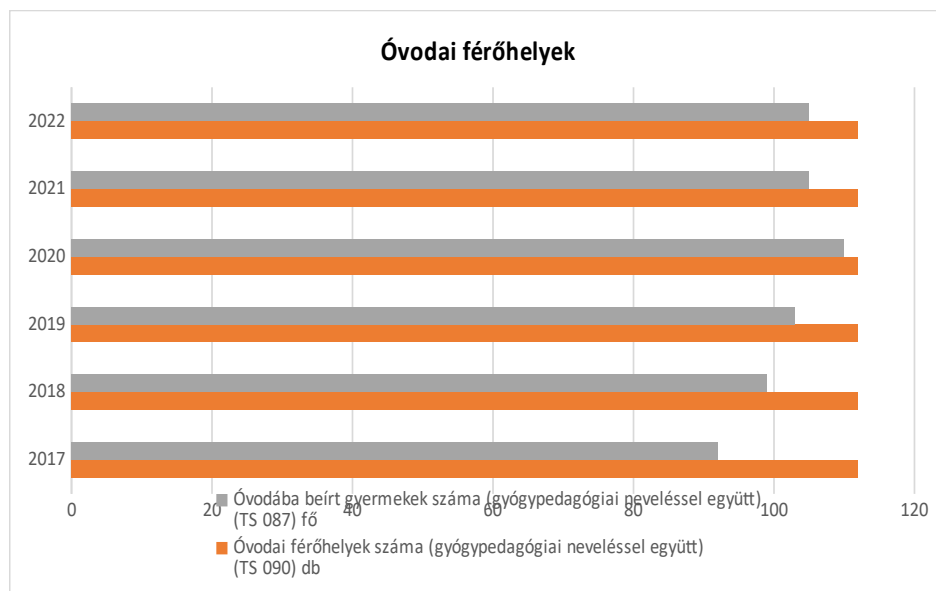
Hátrányos helyzetű gyermeknek számít az a gyermek, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és egyik szülőjének sincs általános iskola 8. osztályánál magasabb végzettsége

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	7	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	112	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	0	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	9	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	9	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kiegészítő személyzet	2	0
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

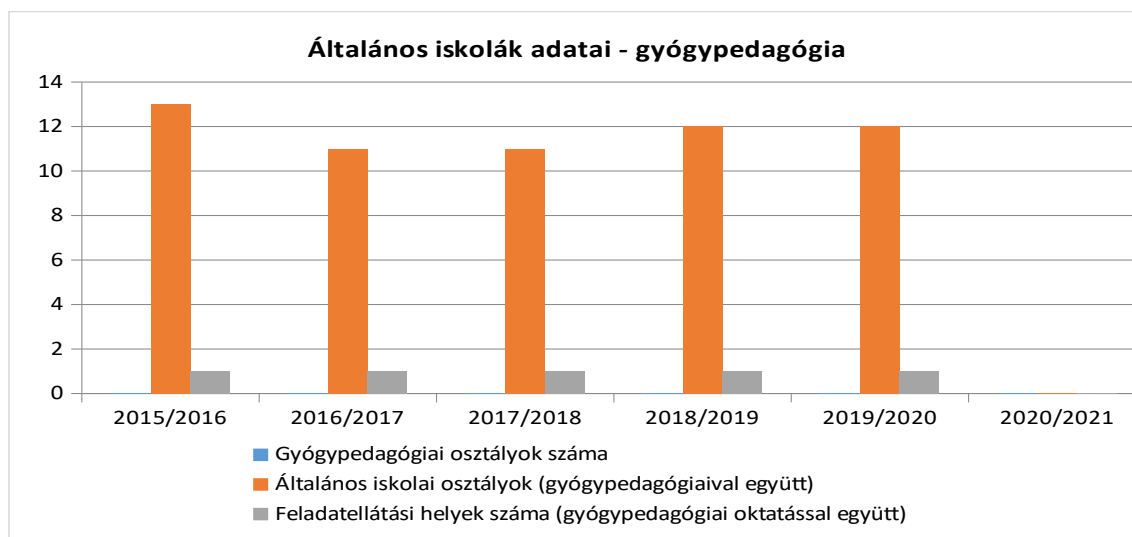
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	92	4	112	1	92	0	0	23
2018	99	4	112	1	99	0	0	25
2019	103	4	112	1	103	0	0	26
2020	110	4	112	1	110	0	0	28
2021	105	4	112	1	105	0	0	26
2022	105	4	112	1	105	0	0	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

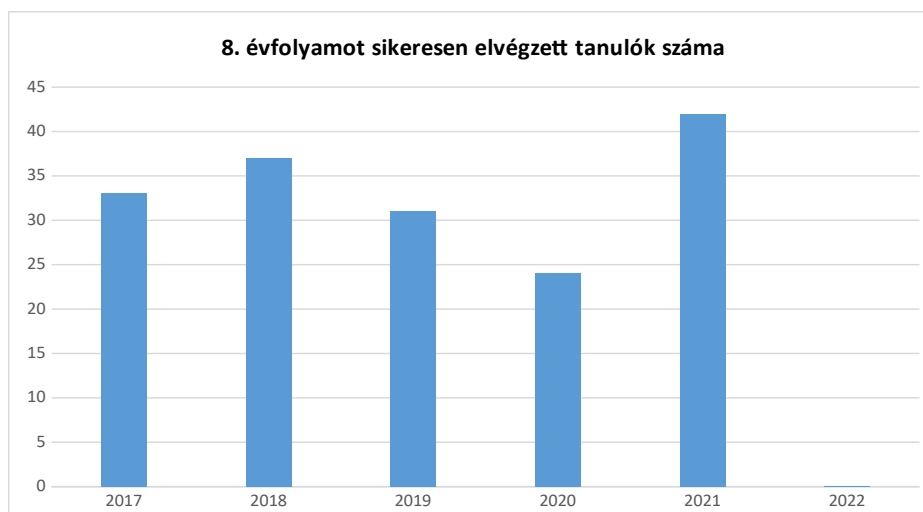
4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	13	1	20,38	23,40
2018	0	11	1	22,55	24,19
2019	0	11	1	22,00	26,03
2020	0	12	1	20,58	25,91
2021	0	12	1	19,67	26,69
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	33
2018	37
2019	31
2020	24
2021	42
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az Önkormányzathoz ilyen panasz nem érkezett, nincs tudomása róla.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Mivel a településen az általános iskolai oktatás csak egy intézményben valósul meg, ezért összehasonlításra nincs lehetőség.

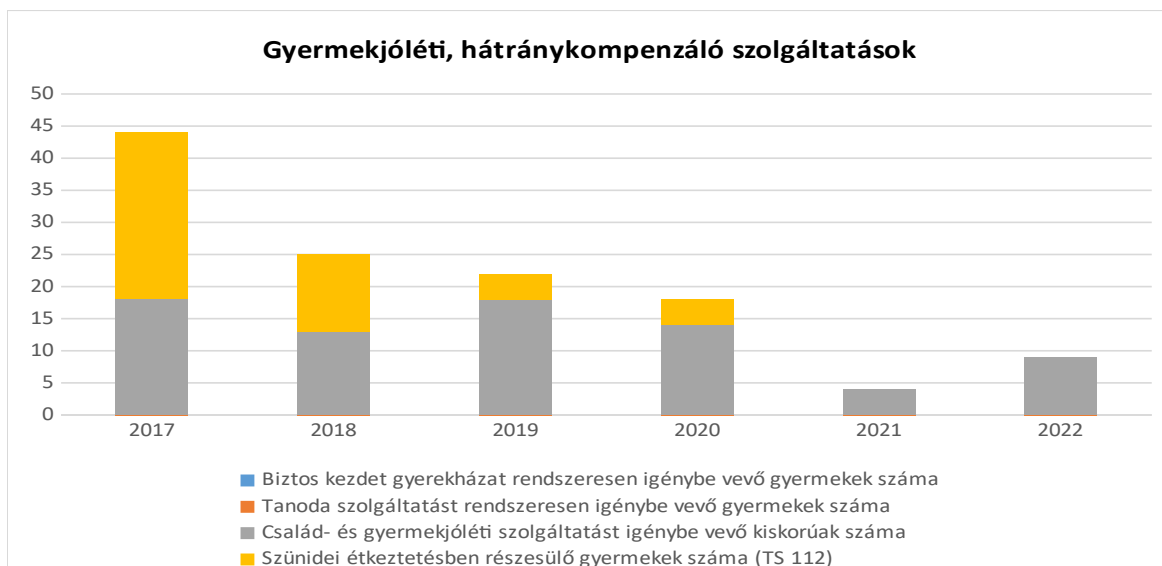
e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Biztos kezdet gyermekház és Tanoda szolgáltatás településünkön 2017-2022. között nem volt. Család- és gyermekjóléti szolgáltatást 2021. áprilisa óta a Zalamenti és Őrségi Család-és Gyermekvédelmi Szolgálat látja el. A családok információnyújtás, segítő beszélgetés, tanácsadás és ügyintézéshez segítségkérés céljából vette igénybe.

Szünidei étkeztetésben a gyermekek legnagyobb számban 2017-ben részesültek, majd ez a szám folyamatosan csökkent.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	18	26
2018	n.a.	n.a.	13	12
2019	n.a.	n.a.	18	4
2020	n.a.	n.a.	14	4
2021	n.a.	n.a.	4	0
2022	n.a.	n.a.	9	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A Zalalövői Általános Iskolában a pedagógiai létszám és a tanárok, tanítók képesítése a jogszabályi előírásoknak megfelel. A gyógypedagógiai feladatokat két képzett pedagógus végzi. Az iskolaorvosi ellátás a helyi gyermekorvos által történik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szülők mentális felkészületlensége a gyermekekkel kapcsolatos problémák megoldására	rendszeres kapcsolattartás az életvezetési problémákkal küszködő aluliskolázott szülőkkel
devianciák megjelenése a tinédzser korosztályban	programok szervezése a szabadidő tartalmas eltöltésére
nyári felügyelet	nyári önkormányzati programok szervezése falugondnoki szállítással segítség a környező településeken szervezett programokra való eljutás és hazaérkezés érdekében
ifjúsági közösségi terek szükségessége	több közösségi tér létrehozása, fiatalok szabadidejének tartalmas eltöltése, szórakozási-kulturális lehetőség biztosítása
fiatalok elvándorlása	fiatalok helyben tartásas, letelepedésük elősegítése, helyben történő foglalkoztatás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze

felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. Vizsgálódásunk kiindulópontja – természetesen ezúttal is – a jogszabályi megalapozottság. A következő jogi alapvetések adják e téma vizsgálatához a zsinórmértéket: • Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális jog tekintetében. • a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv, • a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról, • a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagy mértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk. A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerekek.

Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyerekeket egyedül nevelő nők inkább kívannak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

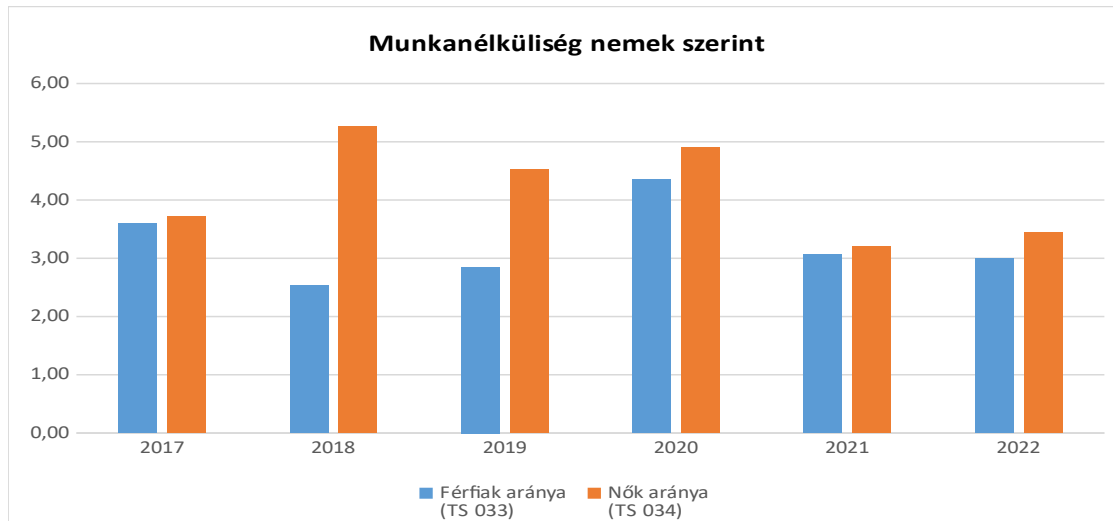
A nők foglalkoztatási szintje Magyarországon jelentős mértékben elmarad az Unió átlagától. Míg az Unió átlaga a nők foglalkoztatási arányát tekintve 58,2 %, addig Magyarországon 2009-ben már a nők kevesebb mint felének volt csak lehetősége dolgozni. 20 tagországban 2010-re elérték, hogy a nők foglalkoztatási szintje elérje a 60 %-ot, Magyarország jelentős mértékben elmaradt ettől a célkitűzéstől. 2010-től úgy vált kormányzati céllá vált a foglalkoztatás javítása, hogy a munkaerőpiac családbarát jellege is javuljon. 2011-ben a nők 15-64 éves népességben belüli aránya 51 %-os, míg a foglalkoztatottakon belüli arányuk mindössze 46 %-ot tesz ki. Az aktív korú inaktívak körében a nők aránya 59 %-os, vagyis jelentősen meghaladta a férfiak reprezentáltságát. Míg a 15-64 éves népesség körében a férfiak foglalkoztatási rátája 60,4 % volt, addig a nőké csak 50,6 %.

A 2014-es év a női foglalkoztatás kimagasló éve volt Magyarországon. 1992 óta az 55,9 %-os foglalkoztatási ráta a legmagasabb, amely 3,3 százalékponttal javult egy éven belül. Az Eurostat adatai szerint a női foglalkoztatás-bővülés a legnagyobb volt az uniós tagállamok körében, Magyarországon kívül két országnak van 2 százalékpont feletti növekedése, 2006 óta pedig nem volt egyik tagállamban sem ekkora javulás. A nők – köztük a kisgyermekesek – javuló munkaerőpiaci helyzete növelte hazánkban a családok biztonságérzetét és a gyermekvállalási kedvet. Kimutatható, hogy a 2014-es születésszám-növekedés 92 %-a a foglalkoztatott édesanyáknak köszönhető.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen

	%	%	%
2017	3,59	3,72	3,66%
2018	2,53	5,26	3,90%
2019	2,85	4,52	3,69%
2020	4,36	4,91	4,64%
2021	3,06	3,2	3,13%
2022	2,99	3,44	3,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

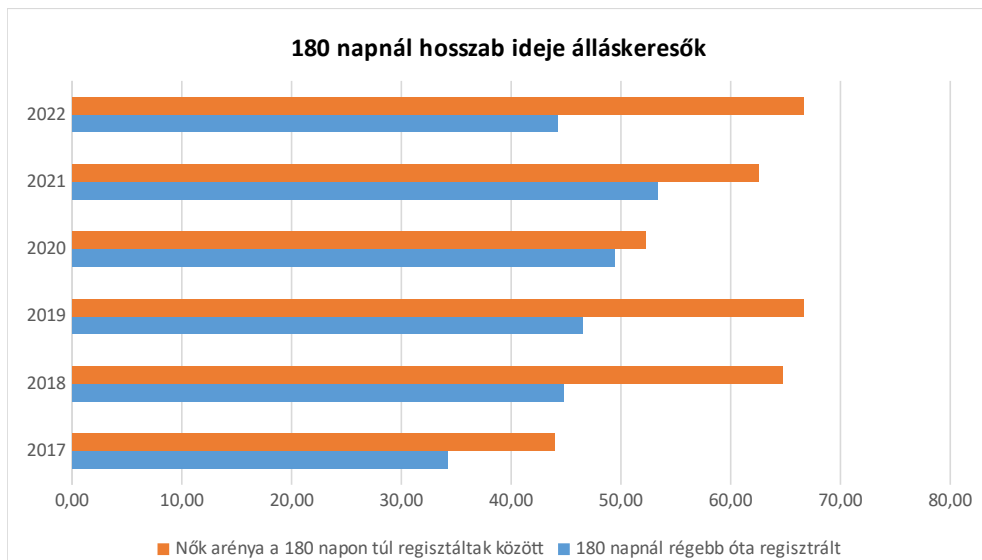

A nyilvántartott álláskereső lakosság száma mindkét nemnél csökkenő adatokat mutat, a férfiak foglalkoztatottsága valamennyi évben magasabb. A női foglalkoztatás 2017-2018-ig nőtt, majd folyamatosan csökkent. Ez a mutató 2018-ban volt a legmagasabb. 2020-ban mindkét nemnél ugrásszerűen nőtt a munkanélküliek száma, valószínűleg a járványhelyzet okozta ezt a növekedést.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	34,25	44
2018	44,74	64,71
2019	46,48	66,67
2020	49,44	52,27
2021	53,33	62,5
2022	44,26	66,67

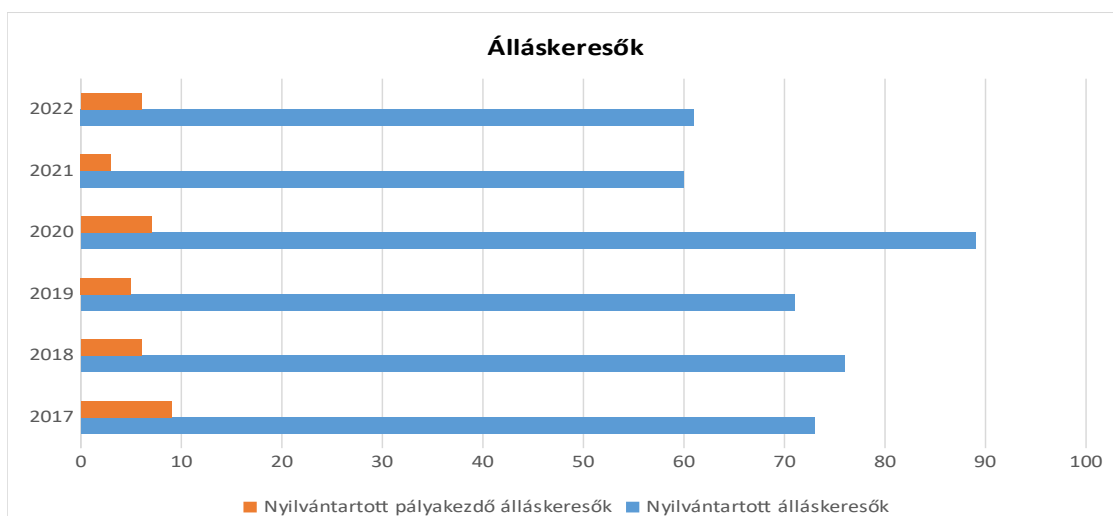
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	73	9
2018	76	6
2019	71	5
2020	89	7
2021	60	3
2022	61	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők foglalkoztatását elősegítő képzési programokról információval nem rendelkezünk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők szegénységi kockázata lényegesen magasabb az átlagnál, körükben a tartós és passzív munkanélküliség is gyakori, sok esetben nem látnak reményt a munkára, ezért egy idő után már nem is keresnek, amely egyre jobban megnehezíti az elhelyezkedési lehetőségeiket. A roma nők hátrányainak nagy része legfőképp az alacsony iskolai végzettségre vezethető vissza, így a stratégia egyik fő prioritása a roma nők iskolai és munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Magyarországon az alkalmazásban álló férfiak és nők átlagos fizetése között mintegy 20-25 % különbség tapasztalható a férfiak javára. Egy budapesti nő átlagban 70-75 %-át keresi egy azonos munkakört ellátó férfi jövedelmének, vidéken ez az arány jobb, elérheti a 80-85 %-ot is. A munkahelyi lehetőségek egyenlőtlen volta nemcsak a jövedelmek terén, hanem a munkahelyi előmenetel kapcsán is jelentkezik.⁴

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

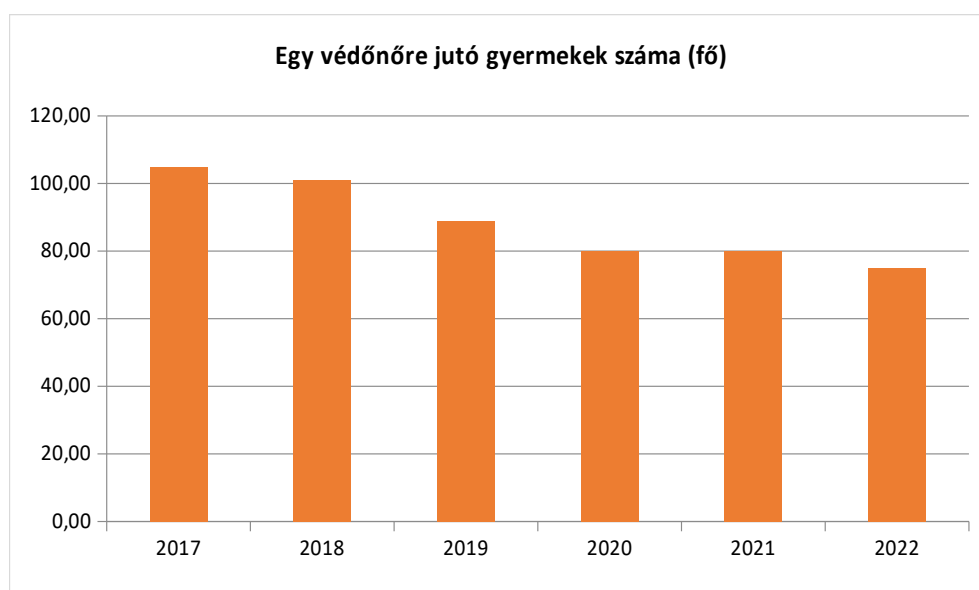
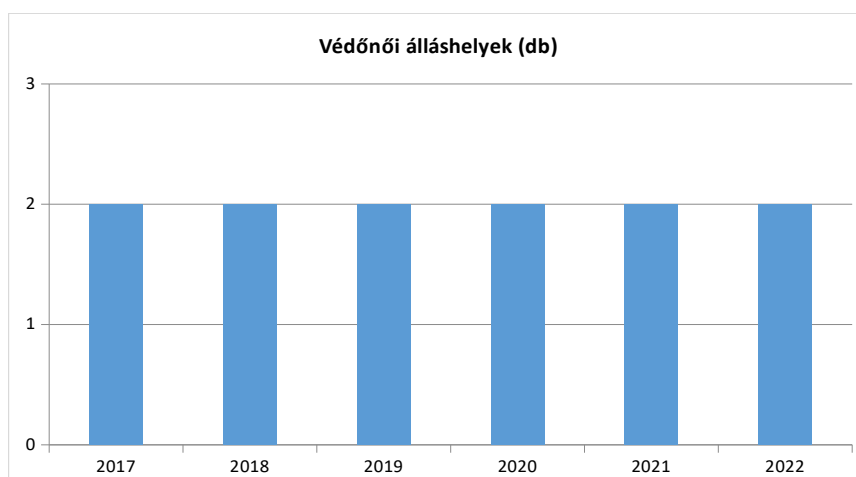
A gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó napközbeni kisgyermek ellátásoknak nélkülözhetetlen szerepük van a szülők munkába állásában, de ugyanilyen fontos a hátrányos helyzetű gyermekek korai szocializációjában betöltött szerepük.

A gyermekvállalás, a kisgyermeknevelés nagymértékben befolyásolja a nők munkaerőpiaci esélyeit.

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	2	n.a.	105
2018	2	n.a.	101
2019	2	n.a.	89
2020	2	n.a.	80
2021	2	n.a.	80
2022	2	n.a.	75

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

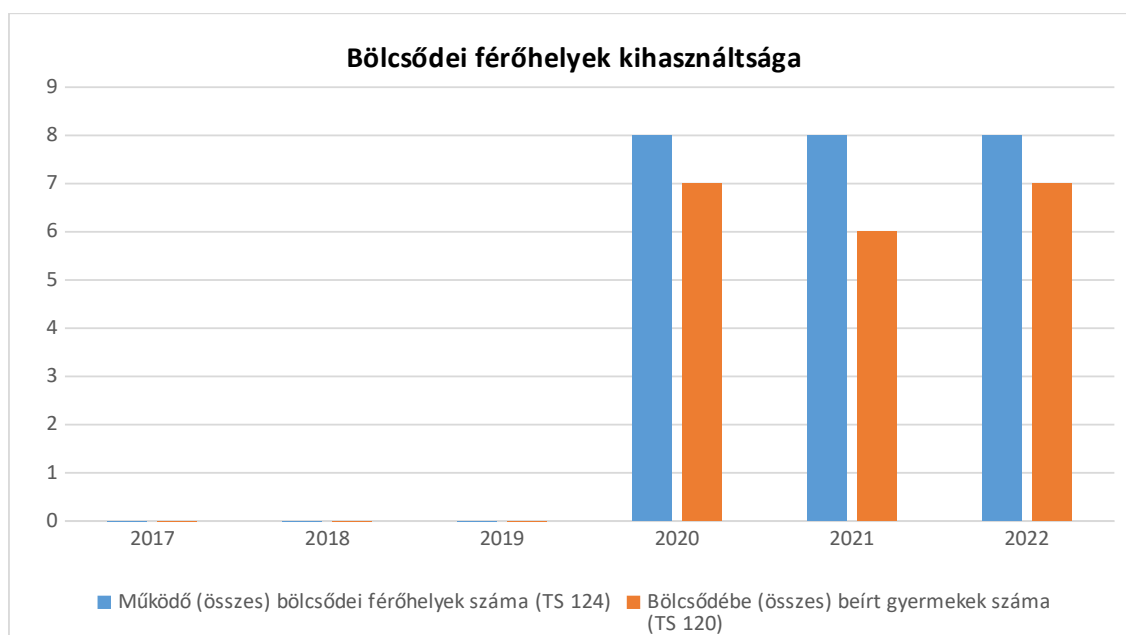
⁴ Forrás : Monitoring jelentés a főváros 2008. évi foglalkoztatáspolitikai helyzetéről, 16. oldal

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	8	7	8	7
2021	0	0	0	0	8	6	8	6
2022	0	0	0	0	8	7	8	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó napközbeni kisgyermek ellátásoknak nélkülözhetetlen szerepük van a szülők munkába állásában, de ugyanilyen fontos a hátrányos helyzetű gyermekek korai szocializációjában betöltött szerepük.

A gyermekvállalás, a kisgyermeknevelés nagymértékben befolyásolja a nők munkaerőpiaci esélyeit. A helyi munkavállalást hátráltató tényező volt, hogy 2016-ban megszűnt a családi napköz. 2020. októberétől ez a helyzet javult, ugyanis akkor nyílt meg a Mini Bölcsőde.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. A védőnők a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. Segítséget nyújtanak a szociális juttatások megismerésében.

Általában a munkahelyek nem tolerálják a nők gyermekvállalását, gyakori, hogy gyermekvállalás után ugyanazon munkahelyre nem tudnak visszamenni dolgozni, illetve a kisgyermekes anyukák a munkaerőpiacon nem keresettek.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak „kezelése”, illetve megelőzése vagy a rászorultak segítése mindig is fontos volt, ám sokáig a társadalomban ezt „családi belügyként” kezelték. Változás ezzel kapcsolatban 2004. május 1. hazánk EU-csatlakozása után történt, mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése 1582 (2002) számú ajánlásában kifejtette, hogy a családon belüli erőszak fizikai bántalmazásként, nemi erőszakként, fenyegetésként és megfélemlítésként egyaránt megnyilvánulhat. Felszólította a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a családon belüli erőszak áldozatainak ingyenes jogi tanácsadásról, az áldozatoknak nyújtandó pszichológiai és pénzügyi segítségről, az áldozatok hatékony védelméről a sérelem elkövetése után és a jogi eljárás alatt, az áldozatokkal foglalkozó nem- kormányzati szervezetek támogatásáról és megfelelő szakemberek képzéséről.

A családon belüli erőszak megelőzése a nemzeti stratégia fontos része, egyben a kormány és a belügyminisztérium számos külön intézkedést hozott ezen feladatok eredményes kezelése érdekében. A családon belüli gyermek, vagy feleség bántalmazás legnagyobb része látens marad, a legtöbbször ez a pont a sértett-bántalmazott szégyenérzete miatt nem kerül nyilvánosságra, vagy nem válik ismertté még a közeli hozzátartozók és szűkebb környezet számára sem.

Fentiek alapján ki kell alakítani egy diszkrét jelzőrendszert annak érdekében, hogy az esetleges családon belüli erőszak a rászorultok védelme érdekében beavatkozást eredményezhessen. A jelzőrendszerben a gyermekjóléti szolgálat, a védőnői, háziorvosi hálózat, az iskolai gyermekvédelmi felelős kör, a

polgárórség, egyéb civil szervezetek (egyház is) komoly szerepet kaphat. Fokozottan veszélyeztetettek az idősek, a nők, a gyermekek, a hajléktalanok, vagy munkanélküliek is.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény előírja a jelzési kötelezettségét az érintett személyeknek, melynek elmulasztása büntetőjogi felelősségvonással is járhat. E törvény rendelkezik a távoltartási lehetőségről is. Együttműködési megállapodás készült a Zalaegerszegi Rendőrkapitánysággal, és jó a kapcsolat a helyi rendőrőrsrel.

Családon belüli erőszakról, nőket érintő erőszakról hivatalosan nincs tudomásunk. A rendőrök riasztásáról, feljelentésekről, bírósági ítéletről nem rendelkezünk adattal.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A szegénység által fokozottan veszélyeztetettek az egyszülős háztartások, melyek döntő többségében az anya neveli egyedül a gyermekeket. A támogatások igénylése a nőkhöz kapcsolódik, ezért a nők aránya a gyermekek támogatásához, védelméhez kapcsolódó támogatási formák igénybevételénél jelentős.

Településünkön krízishelyzetben igénybe vevő szolgáltatás sajnos nincs, a legközelebbi anyaothton Zalaegerszegen található, amellyel való kapcsolatfelvételben a Család- és Gyermejkölési Szolgálat közreműködik. Fentiek miatt a szolgáltatásokra vonatkozó adatokkal sem rendelkezünk.

Családok átmeneti otthona legközelebb Zalaegerszegen érhető el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselő-testület személyi összetétele a választói akaraton múlik, ezért ebből a tényből hátrányos megkülönböztetést nem lehet levezetni. Ezt alátámasztja az is, hogy a képviselő-testület által bizottsági munkára felkért nem képviselő tagok között már vannak hölgyek.

év	Képviselő-testület tagja	
	Férfi	Nő
2017	7	0
2018	7	0
2019	7	0
2020	7	0
2021	7	0
2022	7	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Településünkön egyéb területen sem jellemző a nők mellőzöttsége, az egészségügy valamennyi dolgozója (orvosok, asszisztensek, védőnők), és az önkormányzati intézmények alkalmazottjainak jelentős többsége is.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A családi szerepek tradicionális értelmezése a nőket gyereknevelési és háztartási feladatokra bízta, amelyet azonban a modern társadalom jellemzően nem, vagy csak kevéssé ismer el aktív munkavégzőként. Sok nő számára ez elfogadható, a társadalmi tradíciónak megfelelő. Magyarországon is egyre több nő és férfi gondolja úgy, hogy a tradicionális szerepfelosztások megoszthatók.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Településünkön a nőket a gyermekvállalás utáni munkába állás társadalmi problémája érinti leginkább. Ennek felszámolására kezdeményezés nem jellemző a településen, de van néhány pozitív példa a

településen a vállalkozói szférán belül. A 3-4 műszakba járó, főleg egyedülálló anyák gyermekeinek elhelyezése viszont sokakat érint, de ennek megoldására jelenleg nem látunk lehetőséget.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a kisgyermek óvodába, a kisiskolás iskolába eljutásának nehézsége	gyermekek, kisiskolások óvodába, iskolába vagy onnan hazaszállítása, ha a foglalkoztatásból eredő rendkívüli helyzetet sem szülő, sem a rokonság nem tudja megoldani
alacsony foglalkoztatottság, családbarát munkahelyek-részmunkaidő hiánya	felzárkóztató programok, 8. általános iskolai képzés megszerzése, munkahely teremtése, részmunkaidő biztosítása
kisgyermeket nevelők, illetve nyugdíjba vonulók kiszorulnak a közösségi életből	a nők közösségbe történő bevonása, közösségtudat erősítése, gasztronómiai programok szervezése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Tény, hogy soha nem volt annyi idős ember a világon, mint napjainkban. Tény az is, hogy a korcsoporton belül is nő az arányuk. A társadalmak elöregedése globális problémává lett, különösen a fejlett ipari térségekben, országokban, így az Európai Unióban és Magyarországon is.

Az idősödéssel párhuzamosan csökken a fiatal korosztályok aránya, az öregedési index egyre kedvezőtlenebbé válik. A megváltozott helyzet kezelésére ismert nemzetközi szervezetek új időspolitikai célokat, deklarációkat fogalmaztak meg, amelyeket figyelembe vettek a magyar időügyi koncepció megalkotói is. Paradigmaváltás történt az időspolitikában. A korábbi deficitmodell – amely főleg a veszteségekre összpontosított (egészség- és teljesítményromlás) – felváltotta a fejlődésmodell. Ebben az új modellben előtérbe kerül: meglévő képességek megőrzése és fejlesztése a széles körű aktivitás az eddig nem használt képességek előhívása és az új kihívásokra való reagálás képességének kialakítása. 44 A modell a passzivitás helyett az idős emberek aktivizálását célozza meg. A törekvések arra irányulnak, hogy az idősek (újra) bevonhatóak legyenek a társadalomba. Fontossá válik a felnőttoktatás, az egész életen át tartó tanulás (life long learning), és a generációk közötti kapcsolatok javítása. A fejlett társadalmakban – részben a várható élettartam növekedésének hatására – új értelmet nyert az időssé válás folyamata, és maga az időskor fogalma. Óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy kit tekintünk idősnek? Az Időügyi Nemzeti Stratégia (2009.) az időskor meghatározásánál több aspektust is figyelembe vesz. Ezek: kronológiai életkor (évek száma) biológiai életkor (az egészségi állapot függvénye) pszichológiai életkor (szubjektív érzés – ki mennyi idősnek érzi magát) szociológiai életkor (a társadalom kit mennyire tart idősnek) Ám az Időügyi Stratégiában leggyakrabban az

Egészségügyi Világszervezet (WHO) életkor szerinti felosztását használják, ami három korcsoportot különböztet meg: idősödők (60-74 évesek), idősek (75-89 évesek) és a nagyon idősek, agg vagy szépkorúak (90 éves és felette). E három csoporthoz tartozó embereket együttesen nevezzük időseknek. Fontos feladat, hogy hosszú távon olyan társadalmi és gazdasági környezet kerüljön kialakításra a településen, amelyben az idősödő és az idős emberek minél tovább meg tudják őrizni aktivitásukat. Fontos, hogy teret nyerjen egy újfajta szemléletmód, mellyel növelhető az időskor presztízse, és az idősek iránti szolidaritás. Ma Magyarországon – egyelőre – az idősek inkább diszkrimináció áldozata, s nem

értékes, integrált, értékteremtő részei társadalmunknak. Országos, és helyi szinten is megoldandó feladattal állunk szemben.

Kiemelten fontos cél kell legyen, hogy a településen élő idős emberek megőrizhessék emberi méltóságukat, önállóságukat és autonómiájukat.

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

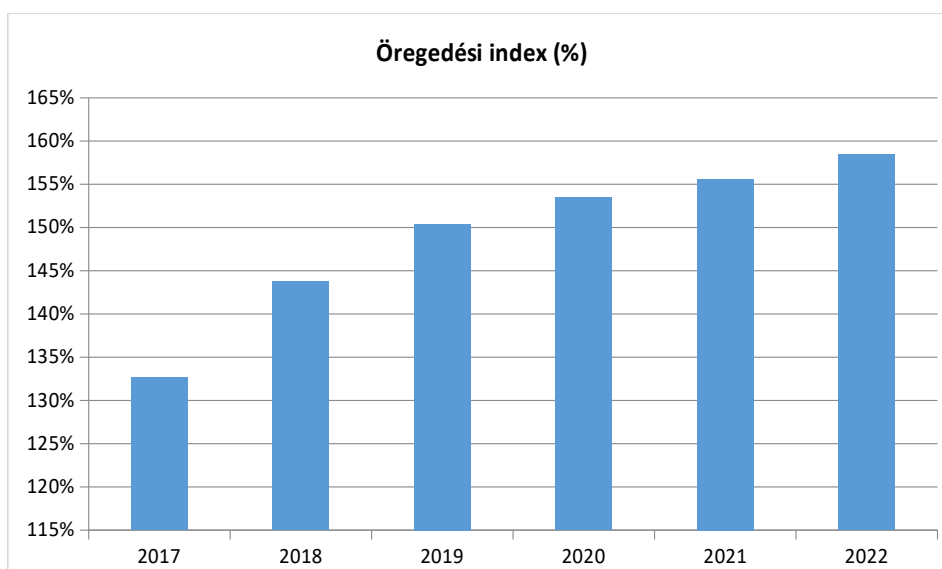
Az idős kori demográfiai folyamat jellemzői:

- növekszik az idősek aránya országosan,
- az átlagéletkor várhatóan nő,
- nők élettartama lényegesen hosszabb.

A várható élettartam növekedésének eredményeként a modern társadalmakban növekszik az idős korúak aránya és egyúttal a nem fertőző krónikus, illetve degeneratív betegségek előfordulási gyakorisága is. A várható élettartam a halálozás komplex mérőszáma, amelyet a halandósági tábla segítségével számítanak ki. A legismertebb mutató a születéskor várható átlagos élettartam, amely az egész népesség mortalitási tapasztalatait összegzi.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	516	389	132,65%
2018	532	370	143,78%
2019	549	365	150,41%
2020	557	363	153,44%
2021	554	356	155,62%
2022	575	363	158,40%

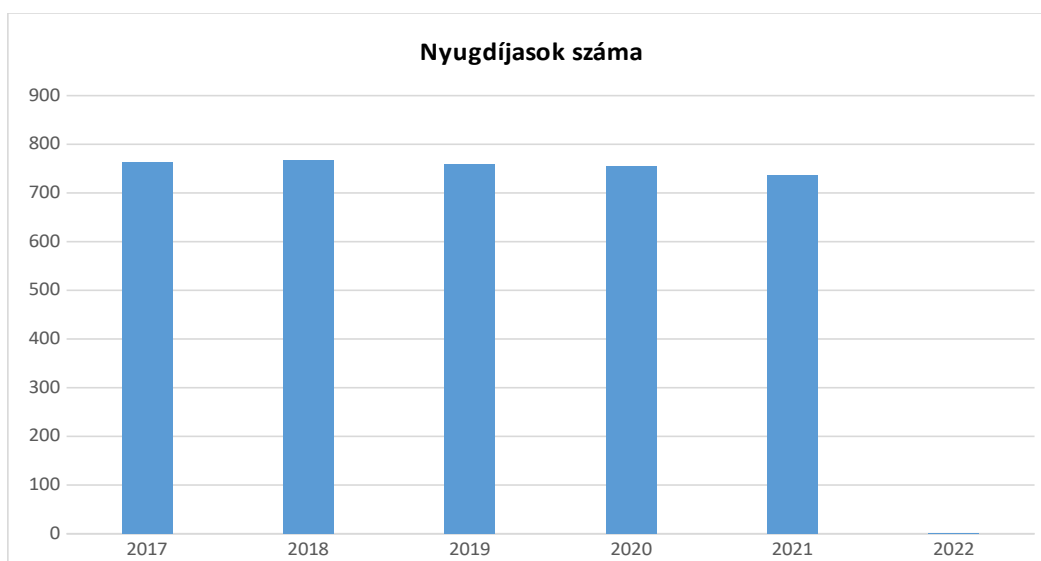
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

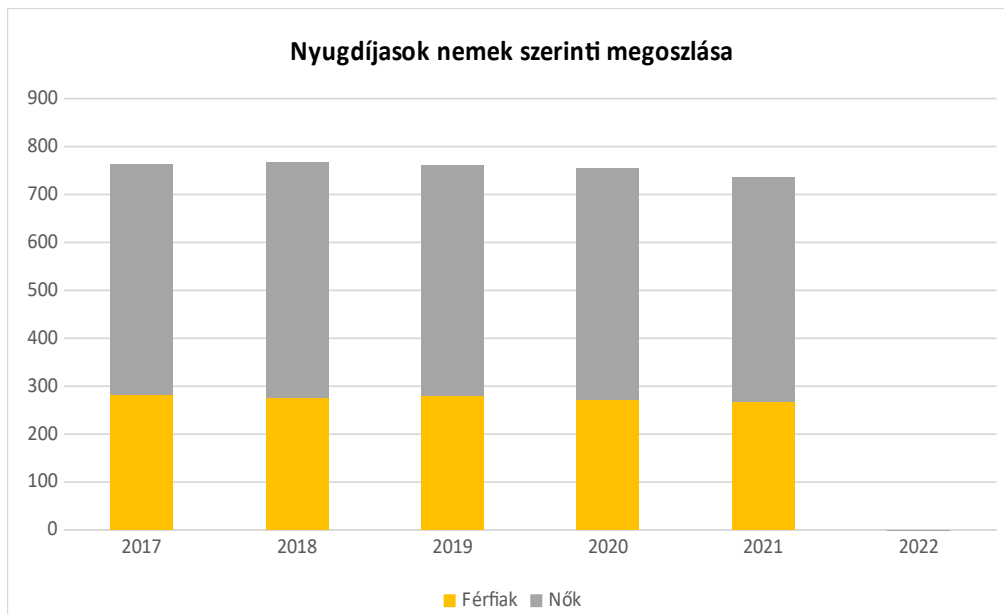

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	282	481	763
2018	275	492	767
2019	280	480	760
2020	272	482	754
2021	268	469	737
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

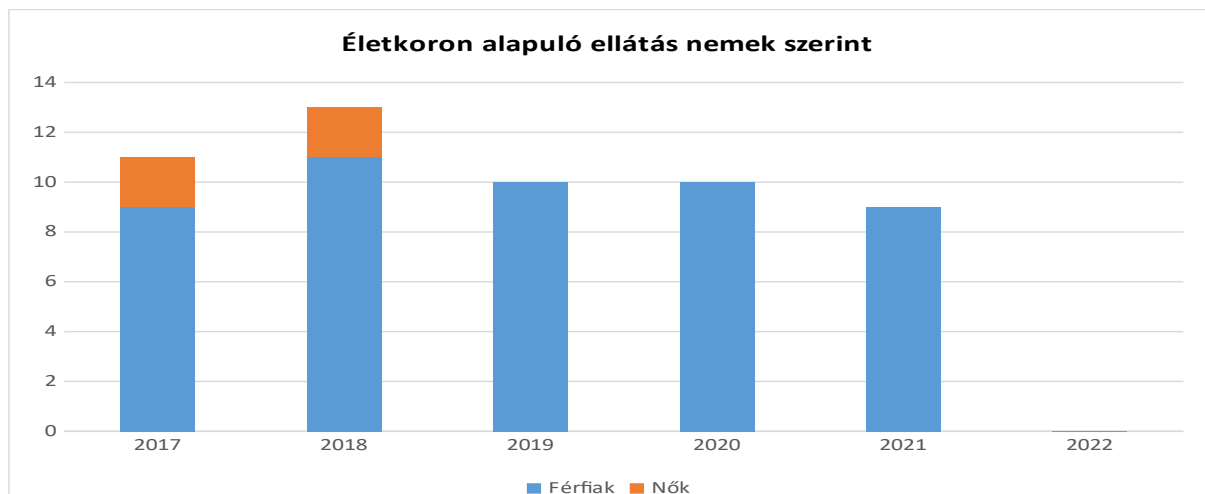

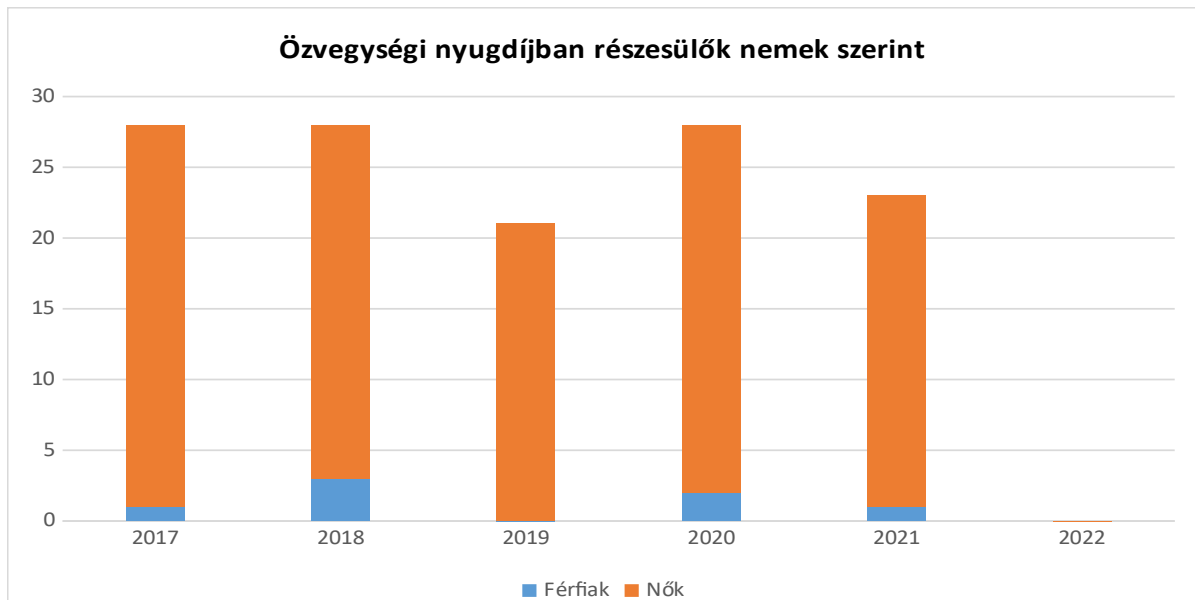
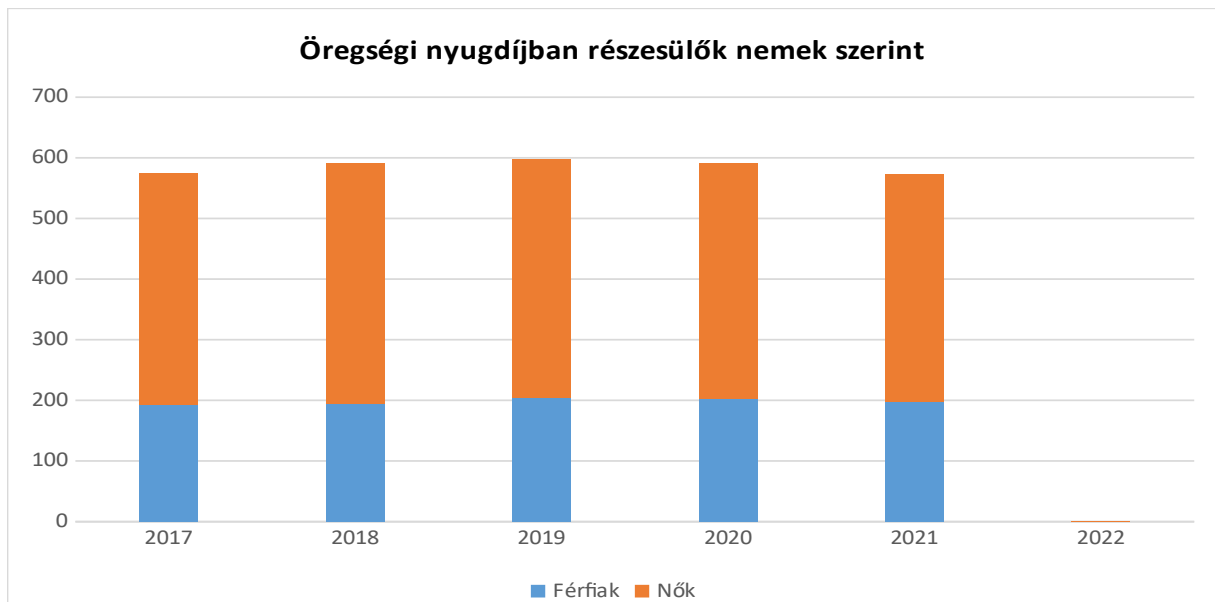
A helyi nyugdíjasok csökkenő száma nem a fenti trenddel ellentétes folyamatot feltételez, inkább a demográfiai adatoknál tárgyalt települési lakosság-szám-csökkenés következménye.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	9	2	193	382	1	27	1
2018	11	2	194	396	3	25	1
2019	10	0	205	393	0	21	1
2020	10	0	202	389	2	26	1
2021	9	0	198	376	1	22	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A városban élő nyugdíjasok tovább foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk, illetve szűkebb családjuk számára zöldségeket termesztenek, kisállatokat tenyésztnek, többen feltételezhetően közülük kerülnek ki az őstermelők, de vannak olyan idősek, akik egyéni gazdasági vállalkozásukat tovább viszik, így biztosítva az aktív időskort.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		73	76	71	89	60
41-45 év (TS 042)	Fő	7	10	8	9	7	5
	%	9,59%	13,16%	11,27%	10,11%	11,67%	8,20%
46-50 év (TS 043)	Fő	12	11	3	8	4	8
	%	16,44%	14,47%	4,23%	8,99%	6,67%	13,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	4	8	10	9	6
	%	4,11%	5,26%	11,27%	11,24%	15,00%	9,84%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	7	3	4	3	5
	%	5,48%	9,21%	4,23%	4,49%	5,00%	8,20%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	11	12	13	16	19	17
	%	15,07%	15,79%	18,31%	17,98%	31,67%	27,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nem csak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli), még aktív korú korosztályoké is.

A munkaadók idős munkavállalót újként ritkán alkalmaznak, noha a nyugdíjasok között vannak, akik jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen dolgoznának a jövedelemkiegészítés érdekében. Erre akkor van esély, ha speciális tudással vagy gyakorlattal rendelkeznek. A nyugdíj mellett munkát végző idős népesség aránya Magyarországon 3 %, míg az EU átlaga 8 %. Az idősök foglalkoztatása a leginkább a fővárosban, pénzügyi és kereskedelmi területen mondható jelentősebbnek.

Időskorúak foglalkoztatására, továbbá a munkáltatók ezirányú befolyásolására az önkormányzatnak nincs lehetősége. A nyugdíjasok munkavállalásáról nem rendelkezünk adattal, de megállapítható, hogy a településen stabil és viszonylag nagy létszámú a nyugdíjas egyéni és önálló vállalkozók száma, akik nyugdíjazásuk után is aktív szereplői maradtak a helyi gazdasági életnek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

A legtöbb vállalkozásnál nem tulajdonítanak fontosságot az idősebb munkaerő szakmai tapasztalatai átadásának. Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlensége – a bejárás terhei mellett – a romló egészségi állapotnak, az újabb típusú képzettségben, ismeretekben való hiányosságnak is tulajdonítható, amely miatt alkalmazásuk problémásabb, mint egy fiatalabbé. Figyelembe kell venni továbbá azt is, hogy a nyugdíjkorhatár folyamatos emelkedésével a munkavállalók sok esetben mentális alkalmasságuk legvégéig kénytelenek dolgozni.

Település nem rendelkezik adattal arra vonatkozólag, hogy a foglalkoztatás területén az időseket koruk, nemük vagy egyéb sajátosságuk miatt hátrány érte.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

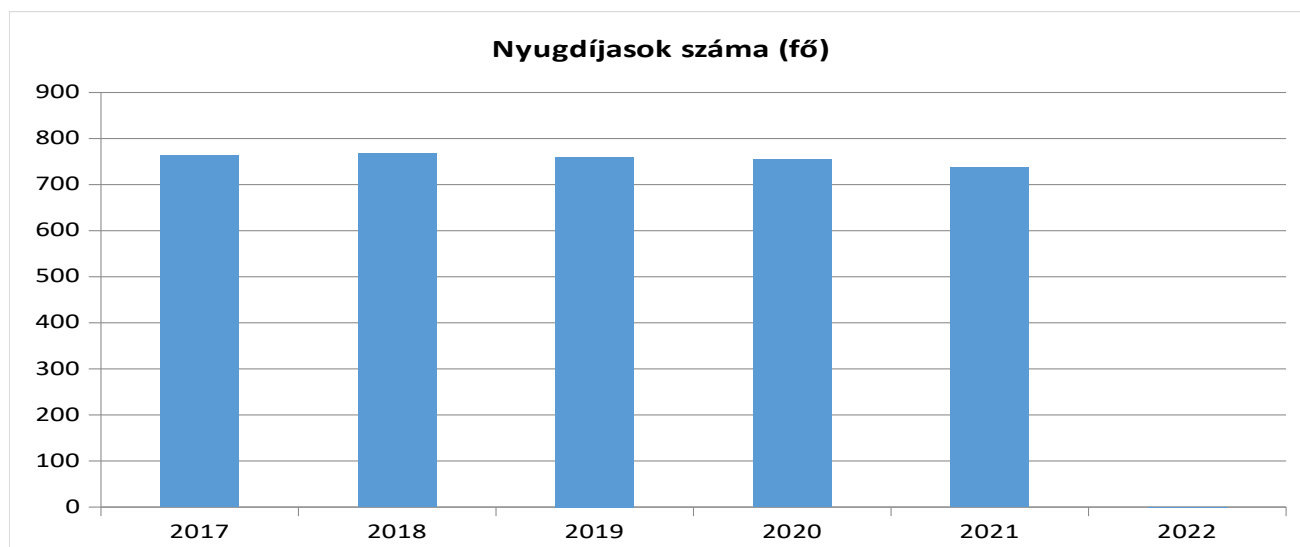
A közszolgáltatások infó-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. A kormányablakok indításával és az ügyfélkapus ügyintézési rendszer kialakításával elindult az ügyintézés lakossági terheinek csökkentését, továbbá ügyintézését egyszerűsítő folyamat.

Az elektronikus ügyintézés ugyanebbe az irányba mutat. A számítógéphasználatban alapszintű jártasságot mutató lakosság az ügyek egyre bővülő körében tud személyes hivatali megjelenés nélkül hozzájutni közigazgatási szolgáltatásokhoz.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők, illetve közösségi felületeken a kommunikációra is lehetőség nyílik.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	282	481	763
2018	275	492	767
2019	280	480	760
2020	272	482	754
2021	268	469	737
2022	n.a.	n.a.	-

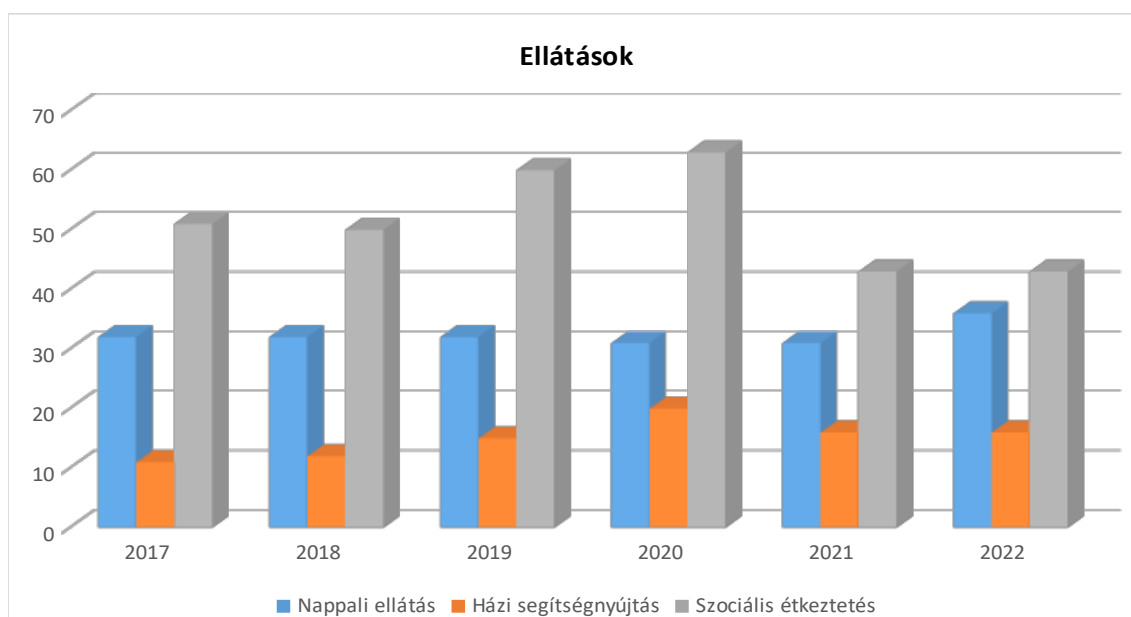
Forrás: TelR, KSH Tstar

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	516	32	11	51
2018	532	32	12	50
2019	549	32	15	60
2020	557	31	20	63
2021	554	31	16	43
2022	575	36	16	43

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az idős embereknek az életkor előrehaladásából természetesen fakadó egészségügyi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés. Az idős népesség növekedése az egészségügyi és szociális szolgáltatási rendszerre is nagy terhet fog jelenteni. Az idősök szolgáltatásokhoz való hozzáférést, különösen a bontól vagy más gyógyászati segédeszközökkel közlekedőket, nagymértékben befolyásolja az épített környezet akadálymentessége.

Az egészségügyi, szociális szolgáltatások a város minden polgára részére biztosítottak, az önkormányzat eleget tesz minden kötelező alapszolgáltatási feladatának.

Háziorvosi szolgálat biztosítja az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a Zalamenti és Őrségi Református Alapszolgáltatási Intézmény házi segítségnyújtás, illetve Idősök Klubja keretében ellátja a szükséges gondozást (sebkötözés, vérnyomás- és vércukormérés, stb.) A Salla Művelődési Központban működő nyugdíjas klub szórakozási, információadási, képzési lehetőséget biztosít a tagjainak.

A nappali ellátásban részesülő időskorúaknak a 64 év feletti lakossághoz viszonyított aránya 6 %, melynek oka, hogy az intézmény férőhelye az elmúlt években nem emelkedett.

Az időskorúak járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (résznyugdíjhoz: legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem vagy csak minimális mértékben rendelkeznek. Az időskorúak járadékát a járási (fővárosi kerületi) hivatal állapíthatja meg.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatások egy része mindenki számára biztosított, más részét az időskorúaknak szervezik. Az idősek többségének a kultúrára, szórakozásra kevés pénze jut, ezért igyekeznek kihasználni az egyesületek nyújtotta lehetőségeket, ahol ingyenesen vagy nagyon kedvezményesen jutnak hozzá.

A szociális alapszolgáltatási intézmény a nappali ellátás keretében (idősek klubja) szervezi a klubtagok részére a programokat. Az idősek klubja folyamatosan gondoskodik a tagság hasznos időtöltéséről, szórakozásáról, magányuk oldásáról. A programok összeállításánál figyelembe veszik az idősek érdeklődési körét, az igényeit. Közkedvelt a színház, múzeum, könyvtár és a sportrendezvények látogatása.

c) idősek informatikai jártassága;

A 14-17 éves korcsoportban már tízből kilencen használják a világhálót, míg a 18-29 éveseknek mintegy a fele. Az idősebb korcsoportok felé haladva az internet használóinak aránya fokozatosan csökken, a 60 év feletti csoportjában csupán 2 százalék. Az egyedül élő idős ember magányossá válhat, izolálódhat. A modern életben az idős embert az elszigetelésből fakadó fokozott testi és szellemi leépülés fenyegeti leginkább. E problémák megoldásának eleme az idősktatás lehet, melynek céljai az alábbiak: kedvtelés, szabadidő kellemes eltöltése, életkörülmények miatt elmaradt tudás pótlása. Az internet biztosítja, hogy az idősek lépést tartsanak a változásokkal.

d) a generációk közötti programok.

A településünkön szervezett programokhoz a lakosság legfiatalabb és legidősebb tagjának is egyenlő hozzáférést biztosítunk, és a programok elérése, valamint a programokról való tájékoztatás teljes körű.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalmoszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; védőoltások beadására (influenza ellen). Fontosak az idősödő és az idős korosztály számára az életmód tanácsadások, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód megismerésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, továbbá a testi és lelki egészség megőrzéséhez.

Idősek biztonságának két meghatározó eleme az otthonuk védelme és a lakásbetörések megelőzése. A bűnelkövetések fokozott veszélyének kitett csoportról van szó, áldozattá válásukat el kell kerülni. Tapasztalataink szerint kevés ismerettel rendelkeznek a potenciális veszélyeket illetően. Feladat az idősek részére a prevenció ismeretek terjesztése: figyelemkeltő előadásokkal, ismeretterjesztő anyagokkal felhívni figyelmüket az őket fokozottan veszélyeztető bűncselekményekre.

A nyugdíjas korosztály a helyben tartott rendezvényeken, programokon aktívan részt vesz, azonban részükre rendszeres foglalkozás, program, klub nem elérhető a faluban, könyvtár azonban működik.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás az egyedülálló idősek felügyeletét biztosítja, rosszullet, veszélyhelyzet esetén nyújt számukra biztonságot.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egészségügyi állapot romlása	prevenációs szűrések szervezése és propagálása egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó orvoshoz eljutás megszervezése, rendszeres egészségügyi felügyelet
társas kapcsolatok beszűkülése	helyi közösségi programok szervezése, máshol rendezett programokra eljutás megszervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A történelem során eltérő korokban és eltérő helyeken újra és újra előkerült a testi és szellemi hiányokkal, fejlődési elmaradottsággal született emberekkel való foglalkozás kérdésköre. A XIX. század tendenciái újra kedvezni látszanak annak az egyébként több ezer éves gondolatnak, hogy a sérült emberek olyan teljes jogú tagjai a társadalomnak, akik a többségi társadalom tagjainak gondoskodására szorulnak. Emberi méltóságukat mindig, minden körülmények között tiszteletben kell tartani. Nem csak feladatunk, hanem erkölcsi kötelezettségünk felkarolásuk, és a társadalomba való befogadásuk elősegítése. A fogyatékos, a valamiben való akadályozottság számos területen jelentkezhet. A legelterjedtebb felfogás szerint fogyatékos személy: aki

- érzékszervi (különösen látás- és hallásbéli) és/vagy
- mozgásszervi és/vagy
- testi teljességét és/vagy

- értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. Az Európai Unióban a fogyatékosokkal élő emberek valamint a tartós egészségügyi problémákkal küzdők aránya eléri a

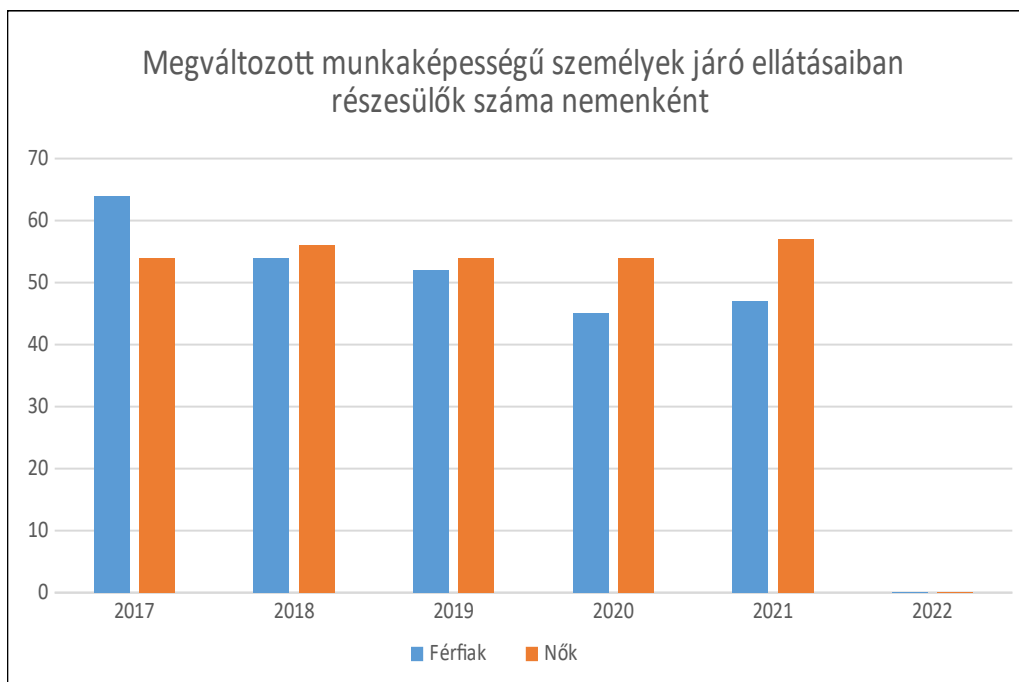
15%-ot. 2001. évi népszámlálási adatok alapján hazánkban a fogyatékkal élők száma 577 000 fő volt, ami az összlakosság 5.7%-át tette ki. A fogyatékkal élők aránya a kor előrehaladtával egyre nő, így a 60 éven felüliek esetében közel 38%. Ez az arányszám nem tartalmazza a krónikus betegségekkel, és más súlyos egészségügyi problémákkal küzdők számát. A fogyatékosokat leginkább valamilyen tartós betegség idézi elő (43,3%-ban). A fogyatékos személyek 31,8%-a születése óta szenved fogyatékosban. A fogyatékosok társadalmi rétegének túlnyomó részét a mozgássérültek alkotják. A 2001. évi népszámlálás kategóriái szerint megállapítható, hogy a fogyatékos személyek közül legnagyobb arányt a testi fogyatékosok és a mozgássérültek képviselik együttesen (43,6%), - ekkor a mozgássérült emberek száma 251 560 volt -, míg az értelmi fogyatékosok aránya megközelítőleg 10%, a vakok és gyengénlátók aránya 14,4%. Az egyéb fogyatékosokban szenvedők aránya az 1990. évi adathoz képest (6,7%) 21,6%-ra növekedett. Hallás-, beszédzavar-fogyatékosokban kb. 10%-uk szenved.

A 2011. évi népszámlálás időpontjában 490.578 fogyatékkal élő személy volt Magyarországon, a népesség 4,94 %-a.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	64	54	118
2018	54	56	110
2019	52	54	106
2020	45	54	99
2021	47	57	104
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nem állnak rendelkezésre településünk fogyatékkal élő lakosaira vonatkozó olyan statisztikai adatok, amelyek alapján képet lehetne alkotni lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetükről.

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A tartósan egészségkárosodottak, valamint a fogyatékossgal élők elsődleges jövedelmi forrása a rokkantsági járadék vagy a rokkantsági ellátás.

Rokkantsági járadékra az jogosult, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 %-os és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadék megállapításának nem feltétele, hogy az igénylő szolgálati időt szerezzon. Ebben különbözik a rokkantsági ellátástól.

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A munkahelyek jelentős része fizikai és problémaérzékenységi szempontból egyaránt alkalmatlan a fogyatékos munkavállalók fogadására. A fogyatékos munkavállalók foglalkoztatási esélyegyenlősége sérül.

A helyi önkormányzat és intézményei folyamatosan törekszenek a megváltozott munkaképességű személyek meghatározott munkakörökben való foglalkoztatására.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Településünkön mozgássérültek érdekképviseleti egyesülete működik, amely rendszeres összejöveteleket tart, kirándulásokat, programokat szervez, és tájékoztatja a tagokat a helyi és országos jogszabályváltozásokról, elhelyezkedési lehetőségekről.

Fogyatékos személyek ellátásához kapcsolódó nappali ellátás nincs, de valamennyi szociális alapszolgáltatás elérhető számukra.

A fogyatékos személyek foglalkoztatására vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk, mint ahogy konkrétan a fogyatékosok számáról sem.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátások igénybe vevői között vannak fogyatékos személyek is, azonban ilyen nyilvántartást nem vezetünk. A helyi önkormányzat a fogyatékkal élők részére külön támogatást nem nyújt, csak az állam által biztosított ellátásban részesülnek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – az esélyegyenlőség megteremtése a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgal élő ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök, és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) Ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Helyben nem megoldott, Zalaegerszegen van rá lehetőség.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítés definíciói:

- Komplexen akadálymentes, azaz teljeskörűen, az egész épületre kiterjedően a fizikai és az infó-kommunikációs akadálymentesítés megoldott. A fogyatékossgal élők bármelyike egyenlő eséllyel fér hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amelyet az intézmény nyújt, és amelyet a többség használhat.
- Részben akadálymentes megjelölést akkor alkalmazunk, ha az épület nem komplexen akadálymentes, azonban vannak akadálymentes részelemei.
- Egyáltalán nem akadálymentesített.

Településünkön a közintézmények akadálymentesítése részben megoldott, az is a mozgáskorlátozottakra korlátozódik. (Közös önkormányzati hivatal, iskola, óvoda, egészségház, szociális szolgáltatást nyújtó intézmény, művelődési központ.) A cél valamennyi önkormányzati intézmény teljes akadálymentesítése. A fejlesztésekhez szükséges anyagi háttér jelenleg nem áll rendelkezésre.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos emberek helyzetét különösen nehezíti, hogy az akadálymentes közlekedés, a hivatalok és szolgáltató szervezetek akadálymentes megközelítése, elérése, a szolgáltató infrastruktúra akadálymentessége az erőfeszítések ellenére sem megoldott.

Sajnos sem az önkormányzat, sem az intézményei nem rendelkeznek elég forrással ahhoz, hogy az intézmény belső terén túl annak közvetlen külső környezetét is akadálymentessé tegyék, így jelentős mértékben sérülhet a fogyatékos emberek esélyegyenlősége a szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén is.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Jogszabályban előírt kötelező feltétel az akadálymentesség biztosítása, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenjen meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.A

nem önkormányzati foglalkoztatóknál, vállalkozóknál kialakított akadálymentesítésről adattal nem rendelkezünk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat célja a tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodni az akadálymentesítésről. A vasútállomáson hangos tájékoztatás, illetve a mozgáskorlátozottak részére mosdó biztosított. Más fogyatékkal élők számára akadálymentesítés a településen nincs.

f) fogyatékosokkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosokkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékosok nappali intézménye a városban nem működik, a szociális alapszolgáltatási intézmény a nappali ellátás keretében látás-, hallássérült idős emberek napközbeni felügyeletét biztosítja.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Pozitív diszkrimináció, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások a városban nincsenek.

7.4. Fogyatékosokkal élő személyek sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

nem releváns

7.5 A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Akadálymentesítettség megoldása minden olyan helyen, ahol lehetséges.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékosokkal élő személyek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
foglalkoztatás hiánya	rehabilitációs foglalkoztatások
közösségi programokban való részvétel hiánya	programszervezés, a rendezvényekre eljutás technikai segítése
akadálymentesítés hiánya	akadálymentesítés az intézményekben és a közlekedésben

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A lakosság egészségi állapota nem kielégítő.	A helyi szűrések szervezése, egészségtudatosság növelése
A településen lévő utak, járdák felújításra, karbantartásra, bővítése szorulnak, kerékpárút bővítésének szükségessége	Jó minőségű utak, járdák kialakítása, élhetőbb település, akadálymentesítés, kerékpárút bővítése
Bérlakások felújításra szorulnak, újak kialakítása vált szükségessé.	A településen meglévő bérlakások teljes körű felújítása, korszerűsítése, igény esetén újabbak kialakítása
A település ivóvíz hálózata elöregedett, felújításra szorul	Ívóvíz hálózat/rendszer felújítása
Csapadékvíz elvezető rendszer felújításra szorul	Csapadékvíz elvezető rendszer felújítása
Mobilhálózat/telefon/internet/téroró hiánya	Mobilhálózat korszerűsítése, teljeskörű hálózati lefedettség biztosítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az Országgyűlés által 2011.12.14-én elfogadott egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény hatályon kívül helyezte a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló 2003. évi L. törvényt. Az új szabályozás elismerte, hogy a civil szervezetek a társadalom alapvető egységei, amelyek folyamatosan hozzájárulnak közös értékek mindennapi megvalósulásához, működési alapjuk megteremtése pedig törvényben szabályozandó jog.

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az önkormányzat látókörébe főleg azok a civil szervezetek kerülnek, amelyek együttműködnek a településsel, támogatást kérnek és/vagy valamely programban együttműködnek az önkormányzattal vagy intézményeivel. Pályázati úton támogatja e szervezetek alapszabályában szereplő tevékenységével kapcsolatos programjait, rendezvényei költségeit.

Az önkormányzat a döntései előkészítésébe bevonja a civil szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismeri és tiszteletben tartja, partneri viszonyt alakít ki.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Településünk önkormányzata minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik segíteni és támogatni a társadalmi önszerveződésre épülő civil szervezeteket. Évente egy alkalommal pályázati úton támogatást kapnak azok a civil szervezetek, egyházak, alapítványok, sportegyesületek, amelyek a településhez kapcsolódó vagy a lakosokat érintő programokat szerveznek (nyitott programok), az önkormányzat közigazgatási területén belül székhellyel rendelkeznek, illetve helyi szervezetük az önkormányzat közigazgatási területén belül működik. Az önkormányzat és a szervezetek közötti aktív, rendszeres kapcsolat és a közös munka tapasztalatai az, amely alakítja az együttműködés tartalmi elemeit. A partneri együttműködés alapfeltétele pedig a folyamatos, rendszeres és hatékony kommunikáció, mely mindkét félnek elemi felelőssége. Az önkormányzat szeretné a kiépített kapcsolatrendszert fenntartani, a jövőben tovább erősíteni.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat az alapfeladatai gazdaságosabb ellátása céljából több települési önkormányzattal társulási megállapodást köt. (pl. szociális, óvodafenntartói stb.)

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időskorúak kulturálódásáig, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A legnagyobb munkaadó városunkban az Elanders Hungary Kft.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a városban dolgozó egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, és szociális szakemberek.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A helyi esélyegyenlőségi program a hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhetőségét az Önkormányzat biztosítja, amely alapján az esélyegyenlőséggel kapcsolatos folyamatok, intézkedések széles körében megismerhetővé válnak, így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	foglalkoztatásból kiszorulás	folyamatos együttműködés a Munkaügyi Központtal, vállalkozókkal. Önkormányzati foglalkoztatási programok bővítése, szervezése.
Gyermekek	<p>szülők mentális felkészületlensége a gyermekeikkel kapcsolatos problémák megoldására,</p> <p>hátrányos helyzetű gyermekek részére számítástechnikai eszközök hozzáférése hiánya</p> <p>devianciák megjelenése a tinédzser korosztályban,</p> <p>nyári felügyelet megoldásának problémája,</p> <p>ifjúsági közösségi terek szükségessége,</p>	<p>rendszeres kapcsolattartás az életvezetési problémákkal küszködő aluliskolázott szülőkkel,</p> <p>hátrányos helyzetű gyermekek részére számítástechnikai eszközök hozzáférése biztosítása,</p> <p>programok szervezése a szabadidő tartalmas eltöltésére</p> <p>nyári önkormányzati programok szervezése,</p> <p>tanyagondnoki szállítással segítség a környező településeken szervezett programokra való eljutás és hazaérkezés</p>

	fiatalok elvándorlása	érdekében, ifjúsági közösségi terek létrehozása, helyi fiatalok helyben történő foglalkoztatása
Idősek	egészségügyi állapot romlása, társas kapcsolatok beszűkülése	prevenációs szűrések szervezése és propagálása, egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó orvoshoz eljutás megszervezése, rendszeres egészségügyi felügyelet, helyi közösségi programok szervezése, máshol rendezett programokra eljutás megszervezése
Nők	a kisgyermek óvodába, a kisiskolás iskolába eljutásának nehézsége alacsony foglalkoztatottság, családbarát munkahelyek hiánya	gyermekek, kisiskolások óvodába, iskolába vagy onnan hazaszállítása, ha a foglalkoztatásból eredő rendkívüli helyzetet sem szülő, sem a rokonság nem tudja megoldani felzárkóztató programok, 8. általános iskolai képesítés megszerzése, munkahely teremtése, részmunkaidő biztosítása
Fogyatékkal élők	közösségi programokban való részvétel hiánya, akadálymentesítés hiánya	rehabilitációs foglalkoztatások programszervezés, a rendezvényekre eljutás technikai segítése akadálymentesítés az intézményekben és a közlekedésben
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Bérlakások felújításra szorulnak, újak kialakítása vált szükségessé A lakosság egészségi állapota nem kielégítő. A településen lévő utak, járdák felújításra, karbantartásra, bővítésre szorulnak., kerékpárút bővítése	A településen meglévő bérlakások teljeskörű felújítása, igény esetén újabb kialakítása. A helyi szűrések szervezése, egészségtudatosság növelése Jó minőségű utak, járdák kialakítása, élhetőbb település, akadálymentesítés, kerékpárút bővítése

	Ívóvíz hálózat elavult. Csapadékvíz elvezető rendszer korszerűsítésre szorul. Mobilhálózat / telefon / internet/ térerő hiánya	Az ívóvíz hálózat felújítása. Csapadékvíz elvezető rendszer karbantartása. Mobilhálózat fejlesztése, korszerűsítése
--	--	---

Jövőképünk

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a roma és nem roma származásúak Zalalövő jövőjéért közösen dolgoznak.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők esélyei növekedjenek.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek a gyermekek testi és lelki fejlődését, megfelelő és biztonságos környezetük kialakítását, megtartását és fejlesztését.
- Folyamatosan odafigyelünk arra, hogy az idős személyek szociális, egészségügyi szolgáltatásait biztosítsuk, életminőségüket javítsuk, a tevékeny időskorra és a nemzedékek közötti szolidaritásra.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szülői és munkahelyi feladatok összeegyeztetését, az egyenlő esélyek érvényesülését.
- Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyatékos emberek másokkal egyenrangú állampolgárokként, a közösség elismert tagjaiként élhessenek. A fogyatékkal élők integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférésre, az akadálymentesítésre.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati szintű központi együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Lakhatási problémák csökkentése	Bérlakások építése, a jelenleg felújításra szoruló bérlakások korszerűsítése	Életkezdéshez, önálló lakással nem rendelkező fiatalok számára lakhatás biztosítása	gazdasági program, költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Bérlakások építése, felújításra szoruló bérlakások korszerűsítése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	5 db bérlakás felújítása	humán: 1 fő koordinátor pályázati támogatáshoz, külső szakemberek, önkormányzati segédmunkás, szakmunkás biztosítása, pénzügyi: pályázati forrás, kisebb részcélokra önkormányzati költségvetési támogatás technikai: -	A HEP lejártaig (2028-ig)	nem releváns
2	Egészségmegőrzés, egészségügyi prevenció	A tartós betegség állapotának elkerülése, megelőzése valamennyi korosztályt érintő személyes és közösségi érdek, amely szervező munkával	A lakosság rendszeres, tömeges, szervezett részvétele egészségügyi kontroll vizsgálatokon, továbbá a szabadidő	gazdasági program, költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	A sportolás helyi lehetőségének bővítése új eszközök, sporteszközök beszerzésével, fitnesspark kialakításával, bővítésével, azok használatának lehetővé tételével,	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Évente saját szervezésű vagy szomszédos települési programon való részvétel	humán: háziorvos, tanyagondnok, polgármester, védőnők. pénzügyi: pályázati forrás, programok költsége, üzemanyag, eszközbeszerzés, felújítás technikai:	A HEP lejártaig (2028-ig)	nem releváns

		segíthető	rendszeres, aktív testmozgással, sportolással való eltöltése			propagálásukhoz programok szervezése. Egészségügyi kontroll alkalmak szervezése vagy a közelben szervezetteken való megjelenés. Gyermekek egészségtudatosságra nevelése				tanyagondnoki busz		
3	Járdák, utak felújítása, kerékpárút bővítése	Településszemle keretében meghatározott önkormányzati tulajdonban lévő rossz állapotú utak, járdák felújítása	Balesetmentes közlekedés biztosítása, gyalogos, kerékpáros forgalom biztonságossá tétele	gazdasági program, költségvetés, területfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Utak, járdák állapotának felmérése, pályázati források felkutatása, utak, járdák felújítása, kátyúzás	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A meglévő utak, járdák 30%-os felújítása, Zalalövő-Őriszentpéter közötti kerékpárút kiépítése	pályázati és saját forrás	A HEP lejártáig (2028-ig)	nem releváns
4	Ívóvíz hálózat/rendszer felújítása	A település ivóvíz hálózata elöregedett, felújításra szorul	Ívóvíz hálózat felújítása	Önkormányzat költségvetése	Országos Fejlesztési és területfejlesztési Konceptió	Ívóvíz hálózat korszerűsítése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	korszerű, felújított ivóvíz rendszer	pályázati forrás	A HEP lejártáig (2028-ig)	nem releváns
5	Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása	A településen a csapadékvíz-elvezető rendszer felújításra szorul	Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása	Önkormányzat költségvetése	Országos Fejlesztési és területfejlesztési Konceptió	Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	felújított csapadékvíz-elvezető rendszer	pályázati forrás	A HEP lejártáig (2028-ig)	nem releváns

6	Mobilhálózat/ telefon/ internet/ térerő hiánya	Szükség esetén, segítségnyújtás céljából - térerő hiányában - nem vagy nehezen elérhető pl: házi orvos, időpont kérés szolgáltatásokhoz	teljeskörű hálózati lefedettség, zavartalan telefon- és internethasználat	Önkormányzat költségvetése	Országos Fejlesztési és területfejlesztési Koncepció	Mobilhálózat korszerűsítése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	zavartalan telefon-és internethasználat	pályázati forrás	A HEP lejártáig (2028-ig)	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Foglalkoztatásból kiszorulás	A munkanélküliség jelentősen csökkent, de nem szűnt meg.	A foglalkoztatásból kieső kör minimális szinten tartása, a munkanélküliség csökkentése	gazdasági program	Új Roma Stratégia (2019-2030), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia (2030)	A munka világához különösen nehezen kapcsolódó személyek egyedi lehetőségeinek megfelelő átképzést segítő pályázatok figyelése. Az oktatásban való részvételben vagy munkahelyre való rendszeres bejárásban jelentkező új kihívások mentális támogatása; munkafelvétellel járó ügyintézés, pályázati irás segítése.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A regisztrált munkanélküliek számának csökkenése	humán: polgármester, családsegítő (önkéntes segítségkérés esetén) pénzügyi: - technikai: -	A HEP lejártáig (2028-ig)	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szülői mentális felkészületlenség a gyermekkel kapcsolatos problémák megoldására, hátrányos	Az elektronikus úton intézendő vagy nyomtatványokkal sematizált óvodai/iskolai feladatok bővülése az aluliskolázott	A tanuló által igénybe vehető jogok/kedvezmények értvényesítése; a tanulmányok szülői kontrollja; az igazolatlan hiányzások miatti	intézményi házi rend	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermeknekne	A szülők tájékoztatása a rendelkezésükre álló technikai lehetőségeikről, használatukra való felkészítésük.	iskolaigazgató, művelődési központ igazgató	2028. 12. 31. (vasárnap)	Évi egyszeri intézményi tájékoztatás.	humán: iskolaigazgató, művelődési központ igazgató, óvodavezető, családsegítő pénzügyi: pályázati forrás, technikai:	Évente ismétlődő jelen HEP 2028-as lejártáig	nem releváns

	helyzetű gyermekek részére technikai eszközök (számítógép, nyomtató) hozzáféréseinek biztosítása pl.: házi feladat elkészítéséhez	szülőket megoldhatatlan feladatok elé állítja, számítástechnikai eszközök hiánya a családonál	szabálysértés elkerülése; a szülő- oktatási/nevelési intézmény két- oldalú kommunikációja; számítástechnikai ismeretek bővítése		k" Nemzeti Stratégia (2007-2032)					prezentációs eszköz (projektor, kivetítő, számítógép, nyomtató)		
2	Devianciák megjelenése a tinédzser korosztályban	A jelentős szabadidővel járó időszakban a tizenévesek fokozott veszélynek vannak kitéve saját vagy az idősebb korosztályban megjelenő jogsértő vagy csak önkontroll alatt még nem tartható magatartás miatt (drog, alkohol, bűncselekmény elkövetése vagy annak tárgya, közlekedési veszélyhelyzet)	A szabadidő testi/lelki épüléssel járó tartalmas eltöltése	éves intézményi költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	A veszélyeztetett korosztály érdeklődésére számot tartó programok/táborok szervezése	iskolaigazgató, művelődési központ igazgató	2028. 12. 31. (vasárnap)	Évente saját szervezésű vagy szomszédos települési programokon való részvétel lehetőségének biztosítása.	humán: iskolaigazgató, művelődési központ igazgató, tanyagondnok pénzügyi: pályázati forrás, költségvetési támogatás technikai: táborozáshoz szükséges technikai eszközök	Évente ismétlendő jelen HEP 2028-as lejártáig.	nem releváns.
3	Gyermekek nyári felügyelete	Az iskolai vakáció jelentős anyagi megterhelést jelent a foglalkoztatott szülőknek, ha nagyszülői segítség nem áll rendelkezésükre	A szünidővel érintett korosztályok számára legyen anyagilag is elérhető, emellett érdeklődésükre számot tartó települési program	éves intézményi költségvetés, gazdasági program	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Az érintett korosztály érdeklődésére számot tartó programok/táborok szervezése Erzsébet táborok pályázati lehetőségeinek kihasználása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Évente saját szervezésű vagy szomszédos települési programokon való részvétel lehetőségének biztosítása	humán: iskolaigazgató, óvodavezető, művelődési ház igazgató, gyermekjóléti szolgálat intézményvezetője, tanyagondnok, pénzügyi: pályázati	Évente ismétlendő jelen HEP 2028-as lejártáig	nem releváns

										forrás, költségvetési támogatás technikai: táborozáshoz szükséges technikai eszközök		
4	Ifjúsági közösségi terek létrehozása	Több közösségi tér szükségessége, a fiatal korosztály igényeit szem előtt tartva	A szabadidő tartalmas eltöltése, élményszerzés, sportolási lehetőség biztosítása	gazdasági program, intézményi költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Ifjúsági közösségi terek létrehozása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Fiatalok szabadidejének tartalmas eltöltése, több szórakozási és kulturális lehetőség biztosítása a fiatalok számára, helyi közéletbe bevonásuk	pályázati és saját forrás	A HEP lejártáig (2028-ig)	nem releváns
5	Helyi fiatalok foglalkoztatása az önkormányzatnál és intézményeinél, valamint helyi munkáltatóknál, a fiatalok helyben tartása, elvándorlás megelőzése	Fiatalok elvándorlása	Fiatalok helyben tartása, letelepedésük elősegítése	intézményi költségvetés, gazdasági program	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Helyi fiataloknak munkahelyek biztosítása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Fiatalok helyben tartása	pályázati és saját forrás	A HEP lejártáig (2028-ig)	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A kisgyermek óvodába, a kiskisiskolás iskolába el- és hazajutásának nehézsége	Az óvodába és 1-3. osztályban az iskolába beutazás vagy onnan a hazajutás kritikus helyzetben nehezen megoldható terhet	A rendkívüli munkahelyi elfoglaltság miatti krízishelyzetet meg kell oldani annak érdekében, hogy a családban a keresők továbbra	Tanyagondnoki Szakmai Program, önkormányzati rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia (2030), Nemzeti	Az óvodások, kiskisiskolások oktatási/nevelési intézménybe vagy onnan hazaszállítása, ha a szülő túlfoglalkoztatása miatti rendkívüli helyzetet a	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A szülő(k) foglalkoztatásban tud(nak) maradni.	humán: polgármester, tanyagondnok pénzügyi: pályázati forrás, tanyagondnoki busz üzemeltetésének előirányzata	Nem igényel folyamatos fenntartást, eseti intézkedés szükséges.	nem releváns

		jelent a foglalkoztatott szülőknek, ha nagyszülői segítség nem áll rendelkezésükre.	is állásban maradhassanak		Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	szülő vagy a településen élő rokonság sem tudja megoldani.				technikai: tanyagondnoki busz		
2	Kisgyermeket nevelők, illetve az egyedül maradt idős hölgyek közösségbe történő bevonása, közösségtudat erősítése	Gyakran okoz problémát, a kisgyermeket nevelők körében, illetve a nyugdíjba vonulás után, hogy a nők nehezen találják helyüket a közösségben, kiszorulnak a közösségi életből	Közösségépítés, közösségi tudat erősítése a nőknél keresztül egyes lakóközösségek, településrészek vonatkozásában is, szabadidő hasznos eltöltése	éves önkormányzati költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia (2030),	Közösségi terek létrehozása, fejlesztése, turisztikai fejlesztések, gasztronómiai programok szervezése, nők bevonásával	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közösségi terek létrehozása, fejlesztése, évente gasztronómiai programok megrendezése	humán: polgármester, civil szervezetek; pénzügyi: pályázati forrás; technikai: megvalósításhoz szükséges eszközök	Évente, a HEP 2028-as lejártáig	nem releváns
3	Nagyobb helyi foglalkoztatónál a részmunkaidő biztosítása	Gyeg-ről, Gyed-ről a munka világába visszatérő nők esetében a teljes munkaidőben foglalkoztatás, családbarát munkahelyek hiánya	Családbarát munkahely, részmunkaidő biztosítása	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia (2030)	Részmunkaidő biztosítása, családbarát munkahelyek kezdeményezése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Részmunkaidőben foglalkoztatás	polgármester, cégevezetők	A HEP lejártáig (2028-ig)	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Időskori társas kapcsolatok beszűkülése és annak veszélyei	A haláleset miatt egyedül maradó idősek társkeresési hajlandósága alacsony, ezért beszűkült interakciójuk. Alkalmi idegen látogatókkal	A szabadidő testi/lelki karbantartással járó tartalmas eltöltése; tájékoztatás az időseket otthonukban fenyegető bűnözői	éves önkormányzati költségvetés, gazdasági program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Az idősek érdeklődésére számot tartó programok szervezése, köztük bűnmegelőzési tájékoztató. A közelben szervezett – e korosztályt célzó –	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Évente saját szervezésű vagy szomszédos települési programokon való részvétel, kiépült térfigyelő	humán: polgármester, művelődési ház igazgató, tanyagondnok, rendőr előadó pénzügyi: pályázati forrás, költségvetési támogatás	A HEP lejártáig (2028-ig)	nem releváns

		szemben nyitottak, ezért veszélyeztetettek.	magatartástípusokra. Tudatosság erősítése, kamerarendszer kiépítése a településen.			programokra való eljutás megszervezése, térfigyelő rendszer kiépítése			rendszer	technikai: a programokhoz szükséges technikai eszközök		
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Közüntézmények akadálymentesítése	A város közüntézményeinek akadálymentesítése részben megvalósult, de nem 100 %-os, ezért szeretnénk valamennyi közüntézmény akadálymentesíteni. Szolgáltatásokhoz törtéző eljutás nehézségeket okoz a mozgásukban korlátozottak számára (orvosi rendelő, fogorvosi rendelő)	Valamennyi közüntézmény akadálymentesítése, minden lakos számára biztosítani kívánjuk a közüntézményi szolgáltatások elérhetőségét.	gazdasági program, költségvetés,	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Valamennyi közüntézmény akadálymentesítése, minden lakos számára biztosítani kívánjuk a közüntézményi szolgáltatások elérhetőségét, Egészségügyi központ, Fogorvosi rendelő akadálymentesítése	polgármester	2025. 12. 31. (vasárnap)	A közüntézmények 100 %-os akadálymentesítése, Egészségügyi központ, Fogorvosi rendelő	1 fő koordinátor pályázati támogatás, kisebb részcélokra önk. forrás, segédmunka, szakmunka biztosítása, pályázati forrás	A HEP lejártáig (2028)	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,

- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői)

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

Zalalövő Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Zalalövő Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 203/2023. (12. 18.) számú határozatával elfogadta.

Zalalövő, 2023. december 18.

Gyarmati Antal
polgármester

Zalalövő Város Önkormányzata Képviselő-testülete
8999 Zalalövő, Szabadság tér 1.

HATÁROZATI KIVONAT

Zalalövő Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. december 18. napján megtartott ülésének jegyzőkönyvéből:

203/2023. (12. 18.) önkormányzati határozat:

Zalalövő Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztésben foglaltakat megtárgyalta és az alábbi döntést hozza:

Zalalövő Város Önkormányzata Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján a 2023-2028 évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot és az Intézkedési Tervet az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: Azonnal, illetve 2028. december 31.

Felelős: Gyarmati Antal polgármester

Gyarmati Antal s.k.
polgármester

Kovács Ildikó s.k.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Zalalövő, 2024. január 4.

Kovács Ildikó jegyző nevében és megbízásából:

Boncz Lászlóné
titkársági ügyintéző

